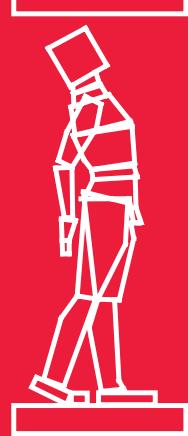

„ОТПОРНИ КОНСТРУКЦИИ“ “RESILIENT STRUCTURES”
ЗБОРНИК НА ТРУДОВИ PROCEEDINGS

ДГКМ

ДРУШТВО НА
ГРАДЕЖНИ
КОНСТРУКТОРИ НА
МАКЕДОНИЈА

MASE

MACEDONIAN
ASSOCIATION OF
STRUCTURAL
ENGINEERS

20

МЕЃУНАРОДЕН СИМПОЗИУМ
INTERNATIONAL SYMPOSIUM

СКОПЈЕ, С. МАКЕДОНИЈА
SKOPJE, N. MACEDONIA
28 - 29 септември 2023
September , 28th - 29th , 2023

MASE ДГКМ
Macedonian Association of Structural Engineers
Друштво на градежните конструктори на Македонија

Proceedings
Зборник на трудови

20th International
ти Symposium
Меѓународен
симпозиум

Skopje, North Macedonia, 28 – 29 September 2023
Скопје, Северна Македонија, 28 – 29 септември 2023

PROCEEDINGS

OF THE 20th INTERNATIONAL SYMPOSIUM OF MASE

ЗБОРНИК НА ТРУДОВИ

20^{ти} МЕЃУНАРОДЕН СИМПОЗИУМ НА ДГКМ

Publisher:

MASE - Macedonian Association of Structural Engineers

Faculty of Civil Engineering, Blvd. Partizanski odredi No. 24 P.Box. 560,

1000 Skopje, Republic of North Macedonia

e-mail: mase@gf.ukim.edu.mk; website: www.mase.gf.ukim.edu.mk

Издавач:

ДГКМ - Друштво на Градежни Конструктори на Македонија

Градежен Факултет, бул. Партизански одреди бр. 24 П.Ф. 560,

1000 Скопје, Република Северна Македонија

e-mail: mase@gf.ukim.edu.mk; website: www.mase.gf.ukim.edu.mk

Editor: **Darko Nakov, President of MASE**

За издавачот: **Дарко Наков, Претседател на ДГКМ**

Executive Committee of MASE and

Organizing Committee of the 20th International Symposium of MASE:

Darko Nakov, Marta Stojmanovska, Ana Trombeva Gavriloska, Simona Bogoevska, Andrea Serafimovski, Daniel Cekov, Gjorgji Goshev, Goce Lazareski, Koce Todorov, Denis Popovski, Vladimir Vitanov, Riste Volchev, Nikola Postolov, Dejan Janev, Kristina Milkova, Milica Jovanoska Mitrevska, Evgenija Stojkoska

Претседателство на ДГКМ и

Организационен одбор на 19^{тиот} Меѓународен симпозиум на ДГКМ:

Дарко Наков, Марта Стојмановска, Ана Тромбева Гаврилоска, Симона Богоевска, Андреа Серафимовски, Даниел Цеков, Гоѓи Гошев, Гоце Лазарески, Коце Тодоров, Денис Поповски, Владимир Витанов, Ристе Волчев, Никола Постолов, Дејан Јанев, Кристина Милкова, Милица Јованоска Митревска, Евгенија Стојкоска

Technical staff of the Symposium:

Ditar Memedi, Nikola Nisev, Mihail Petrov, Marko Gjorgjioski, Petar Janev, Antonio Tomeski, Irina Postolova, Natalija Bogdanovska, Borjana Koneska, Jovana Kuzevska, Andrej Stefanoski, Hristijan Baloski, Emiliya Stojanova, Andrijana Arsovskaa

Техничка служба на Симпозиумот:

Дитар Мемеди, Михаил Петров, Марко Ѓорѓиоски, Петар Јанев, Антонио Томески, Ирина Постолова, Наталија Богдановска, Борјана Конеска, Јована Кузевска, Андреј Стефаноски, Христијан Балоски, Емилија Стојанова, Андријана Арсовска

Grafical design of cover page and Symposium poster:

Mitko Hadzi Pulja, Darko Draganovski

Faculty of Architecture, UKIM, Skopje

Графички дизајн на корицата и плакатот на Симпозиумот:

Митко Хадзи Пульја, Дарко Драгановски

Архитектонски факултет, УКИМ, Скопје

e-book:

електронско издание: ISBN 978-608-66946-3-0

RESILIENT STRUCTURES **ОТПОРНИ КОНСТРУКЦИИ**

Resilience refers to the ability of a system or structure to withstand and recover from adversity. In the face of natural disasters, climate change and other unforeseen challenges, resilient structures play a vital role in ensuring the safety and well-being of communities. It is crucial that we prioritize resilience in our design and construction practices to create a more sustainable and secure future.

One of the primary reasons why resilient structures are essential is their ability to withstand natural disasters. Earthquakes, hurricanes, floods, and wildfires pose significant threats to our built environment. Resilient structures are designed to resist the forces generated by these disasters, reducing the risk of collapse and minimizing damage. By integrating advanced engineering techniques, we can design and construct structures that can better withstand the forces of nature.

The collapse of buildings and infrastructure is a leading cause of casualties during earthquakes and extreme weather conditions. By investing in resilient structures, we can significantly reduce the loss of life and injuries. Through proper urban planning, evacuation routes, and the incorporation of safety features like reinforced concrete shelters, we can ensure that our buildings are not only strong but also provide a safe haven during times of crisis.

Resilient structures are not limited to saving human lives. They also protect the economy and the environment. When a disaster strikes, the impact extends beyond the immediate loss of life and property damage. Critical infrastructure failures can disrupt supply chains, interrupt essential services, and hamper economic recovery. Failure of one bridge caused by earthquake, fire or flood can leave hundreds of thousands people trapped and with no connection to the rest of the country. By investing in resilient structures, we can minimize the economic losses associated with disasters and speed up the recovery process.

If we go back in time, 60 years ago, on 26th of July 1963, Skopje was struck by a devastating earthquake with a magnitude of 6.1. More than 1070 were killed, more than 3000 injured and countless displaced. Most of the city was ruined. Obviously, the structures were not so resilient. However, the people of Skopje were much more resilient. The whole world and the international community responded with compassion and solidarity, offering assistance and support in the monumental task of reconstruction coordinated by the United Nations. The reconstruction of Skopje was a colossal undertaking, but it was also an opportunity for transformation. The city was redesigned and rebuilt, embracing modern architectural styles. Skopje's rise from the ashes today serves as a symbol of hope and resilience.

Skopje 1963 earthquake is a chronological landmark, evolutional turning point of the Macedonian, as well as European structural and earthquake engineering. In 1964 at a conference in Skopje, the European association for earthquake engineering was founded. The first structure in the world with modern base isolation with rubber bearings was the Pestalozzi primary public school in Skopje, designed and constructed in the period 1965-1969. At which stage of implementing base isolation are we now? How many hospitals, fire stations, schools, bridges and other crucial structures are designed and constructed with base isolation, with appropriate fire resistance and appropriate measures for flood protection?

Investing in resilient structures requires national strategy and collaboration among various stakeholders. Architects, engineers, policymakers and community members must work together to ensure that resilience is prioritized in our building codes, regulations and infrastructure planning. Resilient structures are the backbone of a resilient society. By fostering a culture of resilience, we can create a more prepared and adaptive society. We can create more resilient world, which we can proudly leave to the next generations.

Assoc. Prof. Darko Nakov,

President of MASE

20th INTERNATIONAL SYMPOSIUM OF MASE

SKOPJE, 28 – 29 SEPTEMBER 2023

20^{тиот} МЕЃУНАРОДЕН СИМПОЗИУМ НА ДГКМ

СКОПЈЕ, 28 – 29 СЕПТЕМВРИ 2023

20th International Symposium of MASE was organized by:

20^{тиот} Симпозиум е организиран од:

**MACEDONIAN ASSOCIATION OF STRUCTURAL ENGINEERS
ДРУШТВО НА ГРАДЕЖНИ КОНСТРУКТОРИ НА МАКЕДОНИЈА**

under the auspices of:

под покровителство на:

**MINISTRY OF TRANSPORT AND COMMUNICATIONS OF REPUBLIC
OF NORTH MACEDONIA
МИНИСТЕРСТВО ЗА ТРАНСПОРТ И ВРСКИ НА РЕПУБЛИКА
СЕВЕРНА МАКЕДОНИЈА**

20th International Symposium of MASE was co-organized and supported by (in alphabetic order):

20^{тиот} Симпозиум е координиран и поддржан од (по азбучен редослед):

**CHAMBER OF CERTIFIED ARCHITECTS AND CERTIFIED ENGINEERS
OF R.N.M. - Skopje
КОМОРА НА ОВЛАСТЕНИ АРХИТЕКТИ И ОВЛАСТЕНИ ИНЖЕНЕРИ
НА Р.С.М. - Скопје**

**ENGINEERING INSTITUTION OF MACEDONIA
ИНЖЕНЕРСКА ИНСТИТУЦИЈА НА МАКЕДОНИЈА**

**FACULTY OF ARCHITECTURE, UKIM - Skopje
АРХИТЕКТОНСКИ ФАКУЛТЕТ, УКИМ - Скопје**

**FACULTY OF CIVIL ENGINEERING, UKIM - Skopje
ГРАДЕЖЕН ФАКУЛТЕТ, УКИМ - Скопје**

**INSTITUTE FOR EARTHQUAKE ENGINEERING AND ENGINEERING
SEISMOLOGY, UKIM - Skopje
ИНСТИТУТ ЗА ЗЕМЈОТРЕСНО ИНЖЕНЕРСТВО И ИНЖЕНЕРСКА
СЕИЗМОЛОГИЈА, УКИМ - Скопје**

**INTERNATIONAL ASSOCIATION FOR BRIDGE AND STUCTURAL
ENGINEERING - Macedonian national group
МЕЃУНАРОДНА АСОЦИЈАЦИЈА ЗА МОСТОВИ И КОНСТРУКТЕРСКО
ИНЖЕНЕРСТВО - Македонска национална група**

**MACEDONIAN ASSOCIATION FOR EARTHQUAKE ENGINEERING
МАКЕДОНСКА АСОЦИЈАЦИЈА ЗА ЗЕМЈОТРЕСНО ИНЖЕНЕРСТВО**

**PUBLIC ENTERPRISE FOR STATE ROADS
ЈАВНО ПРЕТПРИЈАТИЕ ЗА ДРЖАВНИ ПАТИШТА**

**PUBLIC ENTERPRISE FOR THE MAINTENANCE AND PROTECTION OF HIGHWAY
AND REGIONAL ROADS
ЈАВНО ПРЕТПРИЈАТИЕ ЗА ОДРЖУВАЊЕ И ЗАШТИТА НА МАГИСТРАЛНИ**

И РЕГИОНАЛНИ ПАТИШТА

**STANDARDIZATION INSTITUTE OF THE REPUBLIC OF NORTH MACEDONIA
ИНСТИТУТ ЗА СТАНДАРДИЗАЦИЈА НА РЕПУБЛИКА СЕВЕРНА МАКЕДОНИЈА**

**UNITED NATIONS DEVELOPMENT PROGRAMME
ПРОГРАМА ЗА РАЗВОЈ НА ОБЕДИНЕТИТЕ НАЦИИ**

**UNIVERSITY "SS. CYRIL AND METHODIUS" - Skopje
УНИВЕРЗИТЕТ „СВ. КИРИЛ И МЕТОДИЈ“ - Скопје**

20th International Symposium of MASE was sponsored by (each category in alphabetic order):

20^{тиот} Симпозиум е спонзориран од (по азбучен редослед):

Platinum sponsors:

Платинести партнери:

ADING - Skopje, North Macedonia

АДИНГ - Скопје, Северна Македонија

BECHTEL & ENKA JV - USA & Turkiye

КОНЗОРЦИУМ БЕХТЕЛ & ЕНКА - САД & Турција

GOLDEN ART - Skopje, North Macedonia

ГОЛДЕН АРТ - Скопје, Северна Македонија

GRANIT - Skopje, North Macedonia

ГРАНИТ - Скопје, Северна Македонија

PENETRON & IZOTEHNA - Greece & North Macedonia

ПЕНЕТРОН & ИЗОТЕХНА - Греција и Северна Македонија

Gold sponsor:

Златни спонзори:

DOJRAM STEEL - North Macedonia

ДОЈРАН СТИЛ - Северна Македонија

FREYSSINET - France, subsidiary North Macedonia

ФРЕСИНЕ - Франција, подружница Северна Македонија

Silver sponsors:

Сребрени спонзори:

CIVIL ENGINEERING INSTITUTE MACEDONIA - Skopje, North Macedonia

ГРАДЕЖЕН ИНСТИТУТ МАКЕДОНИЈА - Скопје, Северна Македонија

IRD Engineering - Italy, subsidiary North Macedonia

ИРД Инженеринг - Италија, подружница Северна Македонија

KNAUF - Skopje, North Macedonia

КНАУФ - Скопје, Северна Македонија

MASON Engineering - Skopje, North Macedonia

МАСОН Инженеринг - Скопје, Северна Македонија

SINOHYDRO Corporation Limited Peking - China, subsidiary North Macedonia

СИНОХИДРО Корпорејин Лимитед Пекинг – Кина, подружница Северна Македонија

STOKUCA - Skopje, North Macedonia

СТОКУЌА - Скопје, Северна Македонија

STRABAG - Germany, subsidiary North Macedonia

СТРАБАГ - Германија, подружница Северна Македонија

TITAN Cementarnica Usje - Skopje, North Macedonia

ТИТАН Цементарница Усје - Скопје, Северна Македонија

WIENERBERGER - Austria

ВИНЕРБЕРГЕР - Австрија

WB&E FACADE ENGINEERING DOO - Belgium, subsidiary North Macedonia

WB&E ФАЦАДЕ ЕНГИНЕЕРИНГ ДОО - Белгија, подружница Северна Македонија

ZIKOL - Strumica, North Macedonia

ЖИКОЛ - Струмица, Северна Македонија

Bronze sponsors:

Бронзени спонзори:

AK INVEST- Tetovo, North Macedonia

АК ИНВЕСТ - Тетово, Северна Македонија

AKTIVA - Shtip, North Macedonia

АКТИВА - Штип, Северна Македонија

ARCELORMITTAL - Luxembourg

АРЦЕЛОРМИТАЛ - Луксембург

BIM - Sveti Nikole, North Macedonia

БИМ - Свети Николе, Северна Македонија

BV Engineering - Bitola, North Macedonia

БВ Инженеринг - Битола, Северна Македонија

EPTISA - Spain, Regional office for SEE

ЕПТИСА - Шпанија, Регионална канцеларија за Југоисточна Европа

ESKAVATORI MK - Skopje, North Macedonia

ЕСКАВАТОРИ МК - Скопје, Северна Македонија

EURO CONSULTING - Skopje, North Macedonia

ЕВРО КОНСАЛТИНГ - Скопје, Северна Македонија

INSTITUTE FOR EARTHQUAKE ENGINEERING AND CLIMATE CHANGES &

ZIM - Skopje, North Macedonia

ИНСТИТУТ ЗА ЗЕМЈОТРЕСНО ИНЖЕНЕРСТВО И КЛИМАТСКИ ПРОМЕНИ &

ЗИМ - Скопје, Северна Македонија

ILINDEN - Struga, North Macedonia

ИЛИНДЕН - Струга, Северна Македонија

KARPOSH A.D. - Skopje, North Macedonia

КАРПОШ А.Д. - Скопје, Северна Македонија

KEDING - Skopje, North Macedonia

КЕДИНГ - Скопје, Северна Македонија

MONTING Engineering - Bitola, North Macedonia
МОНТИНГ Инженеринг - Битола, Северна Македонија

PEIKKO - Finland, subsidiary Slovakia
ПЕИКО - Финска, подружница Словачка

PELAGONIJA - Gostivar, North Macedonia
ПЕЛАГОНИЈА - Гостивар, Северна Македонија

PERI Oplate - Simanovci, Serbia
ПЕРИ Оплати - Шимановци, Србија

PROSTOR - Kumanovo, North Macedonia
ПРОСТОР - Куманово, Северна Македонија

RAPID BILD DOO - Kumanovo, North Macedonia
РАПИД БИЛД ДОО - Куманово, Северна Македонија

SASA Mine - Makedonska Kamenica, North Macedonia
Рудник САСА - Македонска Каменица, Северна Македонија

SINTEK Inzenering - Skopje, North Macedonia
СИНТЕК Инженеринг - Скопје, Северна Македонија

STENTON Construction - Bitola, North Macedonia
СТЕНТОН Градба - Битола, Северна Македонија

USJEPOR - Skopje, North Macedonia
УСЈЕПОР - Скопје, Северна Македонија

ZSF KOM - Skopje, North Macedonia
ЗСФ КОМ - Скопје, Северна Македонија

Media support
Медиумски покровител

PRESING
ПРЕСИНГ

PORTA 3
ПОРТА 3

SCIENTIFIC JOURNAL OF CIVIL ENGINEERING - SJCE
НАУЧНО СПИСАНИЕ ЗА ГРАДЕЖНИШТВО

**20th INTERNATIONAL SYMPOSIUM OF MASE
SKOPJE, 28 – 29 SEPTEMBER 2023**
**20^{ти} МЕЃУНАРОДЕН СИМПОЗИУМ НА ДГКМ
СКОПЈЕ, 28 – 29 СЕПТЕМВРИ 2023**

**SCIENTIFIC COMMITTEE
НАУЧЕН ОДБОР**
(in alphabetic order)
(по азбучен редослед)

1. **Grozde ALEKSOVSKI**, Faculty of Civil Engineering,
University "Ss. Cyril and Methodius", Skopje, North Macedonia
Грозде АЛЕКСОВСКИ, Градежен факултет,
Универзитет „Св. Кирил и Методиј”, Скопје, Северна Македонија
2. **Sande ATANASOVSKI**, Faculty of Civil Engineering,
University "Ss. Cyril and Methodius", Skopje, North Macedonia
Санде АТАНАСОВСКИ, Градежен факултет,
Универзитет „Св. Кирил и Методиј”, Скопје, Северна Македонија
3. **Ana BARICEVIC**, Faculty of Civil Engineering,
University of Zagreb, Croatia
Ана Баричевик, Градежен факултет,
Универзитет во Загреб, Хрватска
4. **Golubka N. CVETANOVSKA**, Institute of Earthquake Engineering and Engineering
Seismology-IZIIS, University "Ss. Cyril and Methodius", Skopje, North Macedonia
Голубка Н. ЦВЕТАНОВСКА, Институт за земјотресно инженерство и инженерска
сеизмологија-ИЗИИС, Универзитет „Св. Кирил и Методиј”, Скопје, Северна Македонија
5. **Petar CVETANOVSKI**, Faculty of Civil Engineering,
University "Ss. Cyril and Methodius", Skopje, North Macedonia
Петар ЦВЕТАНОВСКИ, Градежен факултет,
Универзитет „Св. Кирил и Методиј”, Скопје, Северна Македонија
6. **Liljana DENKOVSKA**, Faculty of Civil Engineering,
University "Ss. Cyril and Methodius", Skopje, North Macedonia
Лилјана ДЕНКОВСКА, Градежен факултет,
Универзитет „Св. Кирил и Методиј”, Скопје, Северна Македонија
7. **Igor DJOLEV**, Faculty of Technical Sciences,
University of Novi Sad, Novi Sad, Serbia
Игор Џолев, Факултет за технички науки,
Универзитет во Нови Сад, Србија
8. **Michael FABER**, Department of Civil Engineering, Aalborg University, Denmark
Мајкл ФАБЕР, Оддел за градежништво, Универзитет во Аалборг, Данска
9. **Vladimir GOCEVSKI**, Hydro-Quebec Equipment, Montreal, PQ, Canada
Владимир ГОЦЕВСКИ, Хидро-Квебек, Монреал, Канада

- 10. Rade HAJDIN**, Infrastructure Management Consultants GmbH, Zurich, Switzerland,
Faculty of Civil Engineering, University of Belgrade, Serbia
Раде ХАЈДИН, Инфраструктура Менаџмент Консалтинг ГмбХ, Цирих, Швајцарија,
Градежен факултет, Универзитет во Белград, Србија
- 11. Rüdiger HÖFFER**, Ruhr-University, Bochum, Germany
Рудигер ХОФЕР, Рур Универзитет во Бохум, Германија
- 12. Elena DUMOVA JOVANOSKA**, Faculty of Civil Engineering,
University "Ss. Cyril and Methodius", Skopje, North Macedonia
Елена ДУМОВА ЈОВАНОСКА, Градежен факултет,
Универзитет „Св. Кирил и Методиј”, Скопје, Северна Македонија
- 13. Mirjana LABAN**, Faculty of Technical Sciences,
University of Novi Sad, Novi Sad, Serbia
Мирјана ЛАБАН, Факултет за технички науки,
Универзитет во Нови Сад, Србија
- 14. Djordje LADJINOVIC**, Faculty of Technical Sciences,
University Novi Sad, Novi Sad, Serbia
Ѓорѓе ЛАДИНОВИЋ, Факултет за технички науки,
Универзитет во Нови Сад, Србија
- 15. Ljupco LAZAROV**, Faculty of Civil Engineering,
University "Ss. Cyril and Methodius", Skopje, North Macedonia
Љупчо ЛАЗАРОВ, Градежен факултет,
Универзитет „Св. Кирил и Методиј”, Скопје, Северна Македонија
- 16. Dusko LUCIC**, Faculty of Civil Engineering,
University of Montenegro, Podgorica, Montenegro
Душко ЛУЧИЋ, Градежен факултет,
Универзитет во Црна Гора, Подгорица, Црна Гора
- 17. Mirjana MALESEV**, Faculty of Technical Sciences, University Novi Sad, Novi Sad, Serbia
Мирјана МАЛЕШЕВ, Факултет за технички науки, University of Novi Sad, Serbia
- 18. Peter MARK**, Ruhr-University, Bochum, Germany
Питер МАРК, Рур Универзитет во Бохум, Германија
- 19. Viktor MARKELJ**, PONTING d.o.o., Maribor, Slovenia
Виктор МАРКЕЉ, ПОНТИНГ д.о.о., Марибор, Словенија
- 20. Zlatko MARKOVIC**, Faculty of Civil Engineering, University of Belgrade, Serbia
Златко МАРКОВИЋ, Градежен факултет, Универзитет во Белград, Србија
- 21. Goran MARKOVSKI**, Faculty of Civil Engineering,
University "Ss. Cyril and Methodius", Skopje, North Macedonia
Горан МАРКОВСКИ, Градежен факултет,
Универзитет „Св. Кирил и Методиј”, Скопје, Северна Македонија
- 22. Miroslav NASTEV**, Natural Resources Canada – Geological Survey of Canada,
Quebec City, Canada
Мирослав НАСТЕВ, Национални ресурси на Канада - Центар за геолошки
истражувања на Канада, Квебек, Канада

- 23.** *Tihomir NIKOLOVSKI*, Faculty of Civil Engineering,
University "Ss. Cyril and Methodius", Skopje, North Macedonia
Тихомир НИКОЛОВСКИ, Градежен факултет,
Универзитет „Св. Кирил и Методиј”, Скопје, Северна Македонија
- 24.** *Svetlana PETKOVSKA ONCEVSKA*, Faculty of Civil Engineering,
University "Ss. Cyril and Methodius", Skopje, North Macedonia
Светлана ПЕТКОВСКА ОНЧЕВСКА, Градежен факултет,
Универзитет „Св. Кирил и Методиј”, Скопје, Северна Македонија
- 25.** *Doncho PARTOV*, University of Structural Engineering and Architecture,
VSU "L. Karavelov", Sofia, Bulgaria
Дончо ПАРТОВ, Универзитет за градежништво и архитектура,
ВСУ „Лубен Каравелов“, Софија, Бугарија
- 26.** *Ivana BANJAD PEČUR*, Faculty of Civil Engineering, University of Zagreb, Croatia
Ивана БАЊАД ПЕЧУР, Градежен факултет, Универзитет во Загреб, Хрватска
- 27.** *Predrag POPOVIC*, Vice President & Senior Principal,
Wiss Janney, Elstner Associates, Chicago, USA
Предраг ПОПОВИЋ, Потпредседател и Директор,
Елстнер соработници, Чикаго, САД
- 28.** *Vlastimir RADONJANIN*, Faculty of Technical Sciences,
Универзитет во Нови Сад, Србија
Властомир РАДОЊАНИН, Факултет за технички науки,
Универзитет во Нови Сад, Србија
- 29.** *Bosko STEVANOVIC*, Faculty of Civil Engineering,
University of Belgrade, Serbia
Бошко СТЕВАНОВИЋ, Градежен факултет,
Универзитет во Белград, Србија
- 30.** *Veronika SHENDOVA*, Institute of Earthquake Engineering and Engineering Seismology-
IZIIS, University "Ss. Cyril and Methodius", Skopje, North Macedonia
Вероника ШЕНДОВА, Институт за земјотресно инженерство и инженерска
сеизмологија-ИЗИИС, Универзитет „Св. Кирил и Методиј”, Скопје, Северна Македонија
- 31.** *Vlatko SHESHOV*, Institute of Earthquake Engineering and Engineering Seismology-IZIIS,
University "Ss. Cyril and Methodius", Skopje, North Macedonia
Влатко ШЕШОВ, Институт за земјотресно инженерство и инженерска сеизмологија-
ИЗИИС, Универзитет „Св. Кирил и Методиј”, Скопје, Северна Македонија
- 32.** *Prof. Mladen ULICEVIC*, Faculty of Civil Engineering,
University of Montenegro, Podgorica, Montenegro
Проф. Младен УЛИЧЕВИЋ, Градежен факултет,
Универзитет во Црна Гора, Подгорица, Црна Гора
- 33.** *Ales ZNIDARIC*, Slovenian National Building and Civil Engineering Institute,
Ljubljana, Slovenia
Алејш ЗНИДАРИК, Институт за градежништво на Словенија,
Љубљана, Словенија

PROCEEDINGS

20th INTERNATIONAL SYMPOSIUM OF MASE

ЗБОРНИК НА ТРУДОВИ

20th МЕЃУНАРОДЕН СИМПОЗИУМ НА ДГКМ

C O N T E N T
СОДРЖИНА

MA M A S E A W A R D S

<u>MA-1</u>	Ivana DIMITROVA, Kristina MILADINOSKI CONSTRUCTION OF BRIDGE AT RIVER VARDAR, BOULEVARD ASNOM, BRIDGE MIHAJLO APOSTOLSKI (<i>MASE AWARD IN THE FIELD OF CONSTRUCTION FOR 2022</i>) Ивана ДИМИТРОВА, Кристина МИЛАДИНОСКИ ИЗВЕДБА НА МОСТ НА РЕКА ВАРДАР НА БУЛЕВАР АСНОМ, МОСТ МИХАЈЛО АПОСТОЛСКИ (<i>ПРИЗНАНИЕ НА ДГКМ ЗА ИЗВЕДБА НА ОБЈЕКТ ЗА 2022</i>)	1
<u>MA-2</u>	Cvetanka CHIFLIGANEC EXPERIMENTAL RESEARCH AND NUMERICAL ANALYSIS OF TIMBER-CONCRETE COMPOSITE SLABS AT AMBIENT TEMPERATURE AND IN FIRE (<i>MASE AWARD IN THE FIELD OF SCIENTIFIC RESEARCH FOR 2021</i>) Цветанка ЧИФЛИГАНЕЦ ЕКСПЕРИМЕНТАЛНО ИСТРАЖУВАЊЕ И НУМЕРИЧКА АНАЛИЗА НА СПРЕГНАТИ ПЛОЧИ ОД ДРВО И БЕТОН НА АМБИЕНТАЛНА ТЕМПЕРАТУРА И ВО ПОЖАР (<i>ПРИЗНАНИЕ НА ДГКМ ЗА НАУЧНО ИСТРАЖУВАЊЕ ЗА 2021</i>)	8
<u>MA-3</u>	Kristina MILKOVA METHODOLOGY FOR DEVELOPMENT OF SEISMIC FRAGILITY CURVES FOR EXISTING UNREINFORCED MASONRY BUILDINGS (<i>MASE AWARD IN THE FIELD OF SCIENTIFIC RESEARCH FOR 2021</i>) Кристина МИЛКОВА МЕТОДОЛОГИЈА ЗА ОПРЕДЕЛУВАЊЕ НА КРИВИ НА СЕИЗМИЧКА ПОВРЕДЛИВОСТ НА ПОСТОЕЧКИ СИДАНИ КОНСТРУКЦИИ (<i>ПРИЗНАНИЕ НА ДГКМ ЗА НАУЧНО ИСТРАЖУВАЊЕ ЗА 2021</i>)	22

MA-4	Nikola NAUMOVSKI INTEGRATED METODOLOGICAL APPROACH TO ANALYSIS OF RAILWAY TRAFFIC VIBRATION IMPACT ON PEOPLE AND FACILITIES (<i>MASE AWARD IN THE FIELD OF SCIENTIFIC RESEARCH FOR 2021</i>) Никола НАУМОВСКИ ИНТЕГРИРАН МЕТОДОЛОШКИ ПРИСТАП ЗА АНАЛИЗА НА ВЛИЈАНИЕТО НА ВИБРАЦИИ ОД ЖЕЛЕЗНИЧКИ СООБРАЌАЈ ВРЗ ЛУЃЕТО И ОБЈЕКТИТЕ (<i>ПРИЗНАНИЕ НА ДГКМ ЗА НАУЧНО ИСТРАЖУВАЊЕ ЗА 2021</i>)	34
MA-5	Sergey CHURILOV, Elena DUMOVA-JOVANOSKA, Maja GOSHEVA, Veronika SHENDOVA, Lidija KRSTEVSKA, Bojan DAMCHEVSKI, Dime JANCHEV EXPERIMENTAL INVESTIGATION OF REPOINTING ON THE SEISMIC PERFORMANCE OF UNREINFORCED MASONRY STRUCTURES (<i>MASE AWARD IN THE FIELD OF SCIENTIFIC RESEARCH FOR 2022</i>) Сергеј ЧУРИЛОВ, Елена ДУМОВА-ЈОВАНОСКА, Мая ГОШЕВА, Вероника ШЕНДОВА, Лидија КРСТЕВСКА, Бојан ДАМЧЕВСКИ, Диме ЈАНЧЕВ ЕКСПЕРИМЕНТАЛНО ИСТРАЖУВАЊЕ НА СЕИЗМИЧКИОТ КАПАЦИТЕТ НА КОНСТРУКЦИИ ОД НЕАРМИРАНА СИДАРИЈА СО ПРЕФУГИРАЊЕ (<i>ПРИЗНАНИЕ НА ДГКМ ЗА НАУЧНО ИСТРАЖУВАЊЕ ЗА 2022</i>)	50
MA-6	Milos STOKUCA IMPROVEMENT OF STRENGTH AND DEFORMABILITY OF STEEL STRUCTURES WITH ROOF AND SANDWICH PANELS (<i>MASE AWARD IN THE FIELD OF SCIENTIFIC RESEARCH FOR 2022</i>) Милош СТОКУЌА СЕНДВИЧ-ПАНЕЛИ ВО ФУНКЦИЈА НА ПОДОБРУВАЊЕ НА ЈАКОСТА И ДЕФОРМАБИЛНОСТА КАЈ ЧЕЛИЧНИ КОНСТРУКЦИИ (<i>ПРИЗНАНИЕ НА ДГКМ ЗА НАУЧНО ИСТРАЖУВАЊЕ ЗА 2022</i>)	64

IP*	INVITED PAPERS	
IP-1	Josip ATALIĆ, Mario UROŠ, Marta ŠAVOR NOVAK, Marija DEMŠIĆ, Maja BANIČEK, Alen KADIĆ, Nika RAKAS, Ivan KOSALEC, Maja MRKONJIĆ 2020 EARTHQUAKES IN CROATIA: FROM DAMAGE ASSESSMENT PROCESS TO THE NATIONAL STRATEGIES	78
IP-2	Svetlana BRZEV SEISMIC RESILIENCE OF CONFINED MASONRY BUILDINGS	79

* in alphabetic order of the first author's surname

<u>IP-3</u>	Eleni CHATZI AUGMENTED TWINS: PHYSICS AND DATA IN SUPPORT OF VIRTUALIZING STRUCTURAL SYSTEMS	93
<u>IP-4</u>	Rüdiger HÖFFER FUTURE EUROPEAN STANDARDS FOR THE DETERMINATION OF GENERAL ACTIONS FOR THE DESIGN OF STRUCTURES	94
<u>IP-5</u>	Alper ILKI, Caglar GOKSU, Bilal SARI, Hasan Huseyin AYDOGDU, Cem DEMIR 2023 KAHRAMANMARAŞ EARTHQUAKES AND LESSONS LEARNT TOWARDS BUILDING RESILIENT CITIES WITH A FOCUS ON ISTANBUL	106
<u>IP-6</u>	Peter MARK, Patrick FORMAN, Jannik HOPPE SUSTAINABLE CONCRETE ENGINEERING – STRATEGIES FOR EXISTING AND NEW STRUCTURES	121
<u>IP-7</u>	Marco NOVARIN RESILIENT BRIDGES IN SEISMIC AREAS	122
<u>IP-8</u>	Gerard J. O'REILLY EUROPEAN RESEARCH SYNERGIES TOWARDS LOSS AND RISK-DRIVEN MITIGATION APPROACHES	132
<u>IP-9</u>	Vlatko SHESHOV, and IZIIS team 60 YEARS OF SKOPJE EARTHQUAKE – IZIIS FOR SKOPJE Влатко ШЕШОВ, целиот колектив на ИЗИИС 60 ГОДИНИ ОД СКОПСКИОТ ЗЕМЈОТРЕС - ИЗИИС ЗА СКОПЈЕ	141
<u>IP-10</u>	Tina VEJRUM RECORD LONG-SPAN BRIDGES – FROM GREAT BELT FIXED LINK TO STONECUTTERS AND 1915 ÇANAKKALE	142

RSC* RESILIENT STRUCTURES AND CITIES

<u>RSC-1</u>	Maja ANACHKOVA, Simona DOMAZETOVSKA, Viktor GAVRILOSKI, Zlatko PETRESKI ANALYSIS OF THE EFFECTIVENESS OF SOUND BARRIERS FOR TRAFFIC NOISE CONTROL IN THE CITY OF SKOPJE Мая АНАЧКОВА, Симона ДОМАЗЕТОВСКА, Виктор ГАВРИЛОСКИ, Златко ПЕТРЕСКИ АНАЛИЗА НА ЕФИКАСНОСТА НА ЗВУЧНИТЕ БАРИЕРИ ЗА КОНТРОЛА НА СООБРАЌАЈНАТА БУЧАВА ВО ГРАД СКОПЈЕ	156

* in alphabetic order of the first author's surname

RSC-2	Roberta APOSTOLSKA, Veronika SHENDOVA, Goran JEKIC, Golubka NECEVSKA-CVETANOVSKA, Zivko BOZINOVSKI IZIIS FOR SEISMIC RESILIENT SKOPJE Роберта АПОСТОЛСКА, Вероника ШЕНДОВА, Горан ЈЕКИЋ, Голубка НЕЧЕВСКА- ЦВЕТАНОВСКА, Живко БОЖИНОВСКИ ИЗИИС ЗА СКОПЈЕ ОТПОРНО НА ЗЕМЈОТРЕСИ	164
RSC-3	Sanja AVRAMOSKA DESIGNING RESILIENT URBAN RIVER CORRIDORS: TRENDS IN RIVER REDEVELOPMENT PROJECTS IN THE LAST TWO DECADES	172
RSC-4	Željka BELJKAŠ, Nikola KNEŽEVIĆ, Jasmina ĆETKOVIĆ, Bojan ADŽIĆ FACILITY FOR THE STRAY DOGS POPULATION IN VARDAR PLANNING REGION	182
RSC-5	Suzana DRAGANIĆ, Mirjana LABAN, Igor DŽOLEV, Meri CVETKOVSKA FIRE RESILIENCE AND BUILDINGS' SUSTAINABILITY IN RENOVATION WAVE	192
RSC-6	Kefajet EDIP, Roberta APOSTOLSKA SUSTAINABLE URBAN PLANNING THROUGH SEISMIC RISK ASSESSMENT - CASE STUDY KARPOSH Кефајет ЕДИП, Роберта АПОСТОЛСКА ОДДРЖЛИВО УРБАНИСТИЧКО ПЛАНИРАЊЕ ПРЕКУ ПРОЦЕНА НА СЕИЗМИЧКИОТ РИЗИК - ПИЛОТ СТУДИЈА КАРПОШ	200
RSC-7	Dejan JANEV, Darko NAKOV, Toni ARANGJELOVSKI CONCRETE FOR RESILIENT INFRASTRUCTURE: REVIEW OF BENEFITS, CHALLENGES AND SOLUTIONS	208
RSC-8	Milorad JOVANOVSKI, Igor PESHEVSKI, Jovan Br. PAPIC, Andrijana ANDREEVA, Lidija TRPENOVSKA, Julijana STAVREVSKI GEOTECHNICAL ZONNING MAPS – PREREQUISITE FOR DESIGN OF RESILIENT STRUCTURES	220
RSC-9	Goran MICKOVSKI, Ana IVANOVSKA DESKOVA, Jovan IVANOVSKI OLD BUILDINGS NEW POSSIBILITIES, CASE STUDY OF INDUSTRIAL BUILDINGS IN SKOPJE	230
RSC-10	Goran MICKOVSKI, Slobodan VELEVSKI, Aleksandar RADEVSKI, Dimitar KRSTESKI PERSPECTIVES FOR INDUSTRY DEVELOPMENT IN SKOPJE	238
RSC-11	Zoran MILUTINOVIC, Radmila SALIC MAKRESKA UN ASSISTANCE AND CONTRIBUTION TO DEVELOPMENT OF EARTHQUAKE ENGINEERING – EUROPEAN AND WORLDWIDE	248
RSC-12	Sandra NEDELJKOVIĆ, Zeljko ZUGIĆ, Mirjana LABAN, Zdravko MAKSIMOVIĆ RISK REGISTER AS A BASIS FOR SUSTAINABLE PUBLIC INVESTMENTS STRATEGY IN REPUBLIC OF SERBIA	262

RSC-13	Zabedin NEZIRI, Radmila SALIC MAKRESKA COMPARATIVE ANALYSIS OF AVAILABLE EARTHQUAKE CATALOGS FOR THE TERRITORY OF NORTH MACEDONIA AND THE BORDER REGION Забедин НЕЗИРИ, Радмила ШАЛИЌ МАКРЕСКА КОМПАРАТИВНА АНАЛИЗА НА ДОСТАПНИ КАТАЛОЗИ НА ЗЕМЈОТРЕСИ ЗА ТЕРИТОРИЈАТА НА С. МАКЕДОНИЈА И ПОГРАНИЧНИОТ РЕГИОН	268
RSC-14	Vasil PENCHEV, Doncho PARTOV BRIEF CRITICAL ANALYSIS OF THE NORMATIVE SEISMIC INSURANCE OF BUILDINGS IN THE REPUBLIC OF BULGARIA	278
RSC-15	Borjan PETRESKI, Igor GJORGJIEV, Aleksandar ZHUROVSKI THE INFLUENCE OF THE RATIO OF SECTION SIDES OF A RECTANGULAR COLUMN ON SEISMIC RESPONSE OF A RC BUILDING Борјан ПЕТРЕСКИ, Игор ЃОРЃИЕВ, Александар ЖУРОВСКИ ВЛИЈАНИЕ НА ДИМЕНЗИИТЕ НА СТРАНИТЕ НА ПРАВОАГОЛНИ СТОЛБОВИ ВРЗ СЕИЗМИЧКИОТ ОДГОВОР НА АБ ЗГРАДА	287
RSC-16	Irina POSTOLOVA, Zlatko ZAFIROVSKI, Meri CVETKOVSKA, Milos KNEZEVIKJ FIRE PROTECTION MEASURES IN TUNNELS Ирина ПОСТОЛОВА, Златко ЗАФИРОВСКИ, Мери ЦВЕТКОВСКА, Милош КНЕЖЕВИЌ МЕРКИ ЗА ЗАШТИТА ОД ПОЖАР ВО ТУНЕЛИ	295
RSC-17	Arthur ROSHI, Golubka NECHEVSKA-CVETANOVSKA, Jordan BOJADJIEV ENHANCING SEISMIC RESILIENCE OF RC BUILDING COLUMNS USING CFRP	305
RSC-18	Zlatko SRBINOSKI, Zlatko BOGDANOVSKI, Filip KASAPOVSKI, Tome GEGOVSKI, Filip PETROVSKI DEFINING REGIONAL GEODYNAMIC PHENOMENA BASED ON MEASUREMENTS IN ACTIVE REFERENCE NETWORKS Златко СРБИНОСКИ, Златко БОГДАНОВСКИ, Филип КАСАПОВСКИ, Tome ГЕГОВСКИ, Филип ПЕТРОВСКИ ДЕФИНИРАЊЕ НА РЕГИОНАЛНИ ГЕОДИНАМИЧКИ ФЕНОМЕНИ ВРЗ ОСНОВА НА МЕРЕЊА ВО АКТИВНИТЕ РЕФЕРЕНТНИ МРЕЖИ	314
RSC-19	Goce TASESKI, Nikola KRSTOVSKI INCREASING CITIES RESILIENCE THROUGH IMPROVED STORM WATER MANAGEMENT Гоце ТАСЕСКИ, Никола КРСТОВСКИ ЗГОЛЕМУВАЊЕ НА ОТПОРНОСТА НА ГРАДОВИТЕ ПРИ ПОДОБРО УПРАВУВАЊЕ СО АТМОСФЕРСКИТЕ ВОДИ	324

NES * *NUMERICAL AND EXPERIMENTAL ANALYSIS OF STRUCTURES*

<u>NES-1</u>	Aleksandra CHUBRINOVSKA, Denis POPOVSKI, Mile PARTIKOV ANALYSIS OF FRAMING SYSTEMS FOR BOX SECTIONS WITH DISTORTION EFFECTS Александра ЧУБРИНОВСКА, Денис ПОПОВСКИ, Миле ПАРТИКОВ АНАЛИЗА НА СИСТЕМИ НА ВРКУТУВАЊА НА САНДАЧЕСТИ ПРЕСЕЦИ СО ЕФЕКТИ НА ДИСТОРЗИЈА	332
<u>NES-2</u>	Anita GJUKAJ, Petar CVETANOVSki, Ana TROMBEVA GAVRILOSKA NUMERICAL ANALYSIS OF EXTENDED END-PLATE BOLTED CONNECTION	346
<u>NES-3</u>	Vladimir GOCEVSKI EVALUATION OF HYDROELECTRIC POWERHOUSES FOUNDED ON ALKALI-AGGREGATE REACTION (AAR) AFFECTED CONCRETE	358
<u>NES-4</u>	Isidora JAKOVLJEVIĆ, Milan SPREMIĆ, Zlatko MARKOVIĆ CONCRETE MODELING IN FINITE ELEMENT PUSH-OUT TEST SIMULATIONS	372
<u>NES-5</u>	Dejan JANEV, Toni ARANGJELOVSKI, Darko NAKOV, Goran MARKOVSKI, Peter MARK DYNAMIC BEHAVIOUR OF RC BRIDGES UNDER MOVING LOADS: A SIMPLIFIED NUMERICAL AND ANALYTICAL APPROACH Дејан ЈАНЕВ, Тони АРАНЃЕЛОВСКИ, Дарко НАКОВ, Горан МАРКОВСКИ, Питер МАРК ДИНАМИЧКО ОДНЕСУВАЊЕ НА АБ МОСТОВИ ПОД ДЕЈСТВО НА ПОДВИЖНИ НАТОВАРУВАЊА: ПОЕДНОСТАВЕН НУМЕРИЧКИ И АНАЛИТИЧКИ ПРИСТАП	382
<u>NES-6</u>	Lisa JUSUFI, Leart TARAVARI, Borjan PETRESKI INVESTIGATING THE PROBABILISTIC SEISMIC RISK ASSESSMENT PRINCIPLES THROUGH A TYPICAL CASE STUDY	395
<u>NES-7</u>	Konstantin KAZAKOV, Lena MIHOVA, Doncho PARTOV INTERPRETATION OF BURIED ARCH BRIDGE RESPONSE TO SEISMIC IMPACT	405
<u>NES-8</u>	Toni KITANOVSKI, Vlatko SHESOV, Julijana BOJADJIEVA, Kemal EDIP, Dejan IVANOVSKI EFFECTS OF PRE-EXISTING CYCLIC LOADING ON TRIAXIAL MONOTONIC BEHAVIOR	413
<u>NES-9</u>	Ivan LUKAČEVIĆ, Ivan ĆURKOVIĆ, Andrea RAJIĆ, Vlaho ŽUVELEK BENDING RESISTANCE OF COMPOSITE STEEL-CONCRETE FLOOR SYSTEM MADE OF BUILT-UP COLD-FORMED STEEL ELEMENTS	421

* in alphabetic order of the first author's surname

<u>NES-10</u>	Filip MANOJLOVSKI, Zoran RAKICEVIC, Aleksandra BOGDANOVIC, Antonio SHOKLAROVSKI, Angela POPOSKA REPAIR OF REINFORCED CONCRETE COLUMN HINGES BY POLYURETHANE JACKETING Филип МАНОЈЛОВСКИ, Зоран РАКИЋЕВИЋ, Александра БОГДАНОВИЋ, Антонио ШОКЛАРОВСКИ, Ангела ПОПОСКА САНАЦИЈА НА АРМИРАНОБЕТОНСКИ ЈАЗЛИ КАЈ СТОЛБОВИ ПРЕКУ ОПШИВКА СО ПОЛИУРЕТАНСКА СМЕСА	431
<u>NES-11</u>	Marko MARINKOVIĆ, Christoph BUTENWEG, Alekса MILIJAŠ, Matija GAMS ISOLATION OF INFILL WALLS AS A SOLUTION FOR BOTH MASONRY INFILLS AND RC STRUCTURES: EXPERIMENTAL INVESTIGATION	438
<u>NES-12</u>	Goran MARKOVSKI, Meri CVETKOVSKA, Vukan NJAGULJ, Leonardo MANTA, Marija DOCEVSKA JOVANOVA ANALYSIS OF THE FIRE EXPOSED BRIDGE “BELASICA” IN SKOPJE	448
<u>NES-13</u>	Primož MOŽE LOAD-DEFORMATION BEHAVIOR OF BOLTED BEARING-TYPE CONNECTIONS	449
<u>NES-14</u>	Mladen MUHADINOVIC, Duško LUČIĆ PREVIOUS AND FURTHER RESEARCH OF BEAM COLUMN JOINT IN ALUMINIUM STRUCTURES – COLUMN WEB RESISTANCE IN TRANSVERSE COMPRESSION	460
<u>NES-15</u>	Luka NAUMOVSKI, Boris AZINOVIC, Tomaž PAZLAR, Matija GAMS PUSHOVER-BASED FRAGILITY ANALYSIS OF MULTI-STORY CROSS-LAMINATED TIMBER PLATFORM-TYPE BUILDINGS	468
<u>NES-16</u>	Nikola PETROV, Nurzhan SATUOV, Radmila SALIC MAKRESKA UTILIZING AMBIENT NOISE TO EVALUATE POTENTIAL RESONANT CONDITIONS IN SEISMIC EVENTS: A CASE STUDY OF NOVO LISICHE, SKOPJE	476
<u>NES-17</u>	Angela POPOSKA, Zoran RAKICEVIC, Aleksandra BOGDANOVIC, Antonio SHOKLAROVSKI, Filip MANOJLOVSKI NUMERICAL MODELLING OF SELF-CENTERING CONCENTRICALLY BRACED STEEL FRAMES Ангела ПОПОСКА, Зоран РАКИЋЕВИЋ, Александра БОГДАНОВИЋ, Антонио ШОКЛАРОВСКИ, Филип МАНОЈЛОВСКИ НУМЕРИЧКО МОДЕЛИРАЊЕ НА САМОЦЕНТРИРАЧКА ЧЕЛИЧНА РАМКА СО КЛАСИЧНИ ДИЈАГОНАЛИ	486
<u>NES-18</u>	Denis POPOVSKI, Mile PARTIKOV, Ditar MEMEDI EVALUATION OF THE BEHAVIOUR FACTOR FOR COMPOSITE STEEL-CONCRETE MOMENT FRAMES USING NONLINEAR STATIC ANALYSIS Денис ПОПОВСКИ, Миле ПАРТИКОВ, Дитар МЕМЕДИ ЕВАЛУАЦИЈА НА ФАКТОРОТ НА ОДНЕСУВАЊЕ ЗА СПРЕГНATИ МОМЕНТНИ РАМКИ СО НЕЛИНЕАРНА СТАТИЧКА АНАЛИЗА	494

<u>NES-19</u>	Denis POPOVSKI, Mile PARTIKOV, Ditar MEMEDI ANALYSIS OF STEEL MOMENT FRAME USING NONLINEAR STATIC ANALYSIS Денис ПОПОВСКИ, Миле ПАРТИКОВ, Дитар МЕМЕДИ АНАЛИЗА НА ЧЕЛИЧНА МОМЕНТНА РАМКА СО НЕЛИНЕАРНА СТАТИЧКА АНАЛИЗА	504
<u>NES-20</u>	Nikola POSTOLOV, Riste VOLCHEV, Kristina MILKOVA, Koce TODOROV, Elena DUMOVA-JOVANOSKA SEISMIC VULNERABILITY OF OPEN GROUND FLOOR RC FRAMES WITH MASONRY INFILL Никола ПОСТОЛОВ, Ристе ВОЛЧЕВ, Кристина МИЛКОВА, Коце ТОДОРОВ, Елена ДУМОВА-ЈОВАНОСКА СЕИЗМИЧКА ПОВРЕДЛИВОСТ НА АРМИРАНОБЕТОНСКИ РАМКИ СО ОТВОРЕН ПРВ КАТ И ИСПОЛНА ОД СИДАРИЈА	514
<u>NES-21</u>	Pavle RISTESKI, Denis POPOVSKI, Nikola NISEV, Antonio TOMESKI EXPERIMENTAL AND ANALYTICAL RESEARCH OF THE BEHAVIOUR OF CHEMICAL ANCHORS AS SHEAR CONNECTORS Павле РИСТЕСКИ, Денис ПОПОВСКИ, Никола НИСЕВ, Антонио ТОМЕСКИ ЕКСПЕРИМЕНТАЛНО И АНАЛИТИЧКО ИСТРАЖУВАЊЕ НА ОДНЕСУВАЊЕ НА ХЕМИСКИ АНКЕРИ КАКО МОЖДАНИЦИ	524
<u>NES-22</u>	Jelena RISTIC, Zijadin GURI, Danilo RISTIC TESTING AND MODELING OF GFRP AND STEEL REINFORCED COLUMNS UNDER CYCLIC BENDING AND VARYING AXIAL LOADS	534
<u>NES-23</u>	Antonio SHOKLAROVSKI, Aleksandra BOGDANOVIC, Zoran RAKICEVIC, Angela POPOSKA, Filip MANOJLOVSKI EXPERIMENTAL TESTS OF BRIDGE STRUCTURES Антонио ШОКЛАРОВСКИ, Александра БОГДАНОВИЌ, Зоран РАКИЋЕВИЌ, Ангела ПОПОСКА, Филип МАНОЈЛОВСКИ ЕКСПЕРИМЕНТАЛНИ ИСПИТУВАЊА НА МОСТОВСКИ КОНСТРУКЦИИ	544
<u>NES-24</u>	Nikola SIMOV, Denis POPOVSKI, Nikola NISEV, Antonio TOMESKI EXPERIMENTAL AND ANALITICAL RESEARCH OF THE BEHAVIOR OF MECHANICAL ANCHORS AS SHEAR CONNECTORS	555
<u>NES-25</u>	Angelko STOJANOVSKI, Dragan DUGANOV, Cvetan ZAFIROV, Filip NANEVSKI, Nikola MITOVSKI, Maja BUNDEVSKA, Iva LAZAREVSKA, Tamara GEORGIEVSKA DYNAMIC LOADING OF REINFORCED CONCRETE PILES ON VIADUCT OF JABUCHKI DOL AND BRIDGE ON THE RIVER BLIDESH Ангелко СТОЈАНОВСКИ, Драган ДУГАНОВ, Џевтан ЗАФИРОВ, Филип НАНЕВСКИ, Никола МИТОВСКИ, Маја БУНДЕВСКА, Ива ЛАЗАРЕВСКА, Тамара ГЕОРГИЕВСКА ДИНАМИЧКО ТОВАРЕЊЕ НА АРМИРАНОБЕТОНСКИ КОЛОВИ НА ВИЈАДУКТ НА ЈАБУЧКИ ДОЛ И МОСТ НА РЕКА БЛИДЕШ	566

<u>NES-26</u>	Petar SUBOTIĆ, Duško LUČIĆ THE PATH TO AN ANALYTICAL SOLUTION FOR ELASTIC CRITICAL LATERAL TORSIONAL BUCKLING MOMENT FOR I BEAMS WITH BATTEN PLATES	575
<u>NES-27</u>	Leart TARAVARI, Lisa JUSUFI, Borjan PETRESKI, Koce TODOROV PERFORMANCE-BASED ANALYSIS OF A MULTI-STORY AND MULTI-BAY REINFORCED CONCRETE FRAME	582
	Леарт ТАРАВАРИ, Лиса ЈУСУФИ, Борјан ПЕТРЕСКИ, Коце ТОДОРОВ АНАЛИЗА БАЗИРАНА НА ПЕРФОРМАНСИ НА ПОВЕЌЕКАТНА И ПОВЕЌЕБРОДНА АРМИРАНОБЕТОНСКА РАМКА	
<u>NES-28</u>	Leart TARAVARI, Denis POPOVSKI, Mile PARTIKOV COMPARATIVE ANALYSES OF THE DESIGN SEISMIC BEHAVIOR OF CHARACTERISTIC STEEL FRAMES	592
	Леарт ТАРАВАРИ, Денис ПОПОВСКИ, Миле ПАРТИКОВ СПОРЕДБЕНИ АНАЛИЗИ НА ПРОЕКТНОТО СЕИЗМИЧКО ОДНЕСУВАЊЕ НА КАРАКТЕРИСТИЧНИ ЧЕЛИЧНИ РАМКИ	
<u>NES-29</u>	Leart TARAVARI, Koce TODOROV COMPARATIVE ANALYSES OF VARIOUS NONLINEAR MODELLING APPROACHES OF REINFORCED CONCRETE FRAMES	602
	Леарт ТАРАВАРИ, Коце ТОДОРОВ СПОРЕДБЕНИ АНАЛИЗИ НА РАЗЛИЧНИ ПРИСТАПИ ЗА НЕЛИНЕАРНО МОДЕЛИРАЊЕ НА АРМИРАНОБЕТОНСКИ РАМКИ	
<u>NES-30</u>	Marija TODOROVIĆ, Nađa SIMOVIĆ, Ivan GLIŠOVIĆ BENDING BEHAVIOUR OF CROSS LAMINATED TIMBER PANELS MADE FROM LOCALLY SOURCED SPRUCE WOOD	612
<u>NES-31</u>	Antonio TOMESKI, Marko GJORGJIOSKI, Petar JANEV, Sead ABAZI STATIC AND DYNAMIC ANALYSIS OF A SPREAD FOUNDATION ACCORDING TO EUROCODE	622
	Антонио ТОМЕСКИ, Марко ГОРЃИОСКИ, Петар ЈАНЕВ, Сеад АБАЗИ СТАТИЧКА И ДИНАМИЧКА АНАЛИЗА НА ТЕМЕЛ САМЕЦ СПОРЕД ЕВРОКОД	
<u>NES-32</u>	Zlatko ZAFIROVSKI, Vasko GACEVSKI, Ivona NEDEVSKA, Riste RISTOV, Slobodan OGNJENOVIC, Bojan SUSINOV, Sead ABAZI NUMERICAL ANALYSIS OF A HYDROTECHNICAL TUNNEL IN THE TORANICA MINE ASSEMBLY	631
	Златко ЗАФИРОВСКИ, Васко ГАЦЕВСКИ, Ивона НЕДЕВСКА, Ристе РИСТОВ, Слободан ОГЊЕНОВИЋ, Бојан СУСИНОВ, Сеад АБАЗИ НУМЕРИЧКА АНАЛИЗА НА ХИДРОТЕХНИЧКИ ТУНЕЛ ВО СКЛОП НА РУДНИКОТ ТОРАНИЦА	

CM*

**CONTEMPORARY METHODS FOR
STRUCTURAL DESIGN AND
CONSTRUCTION**

<u>CM-1</u>	Petar JANEV, Marko GJORGJIOSKI, Darko NAKOV, Toni ARANGELOVSKI COMPARISON OF DESIGN OF RECTANGULAR CROSS SECTIONS REINFORCED ONLY IN THE TENSION ZONE ACCORDING TO PBAB/87 AND EUROCODE 2 Петар ЈАНЕВ, Марко ЃОРЃИОСКИ, Дарко НАКОВ, Тони АРАНЃЕЛОВСКИ СПОРЕДБА НА ДИМЕНЗИОНИРАЊЕ НА ПРАВОАГОЛНИ ПРЕСЕЦИ АРМИРАНИ САМО ВО ЗАТЕГНАТА ЗОНА СПОРЕД ПБАБ/87 И ЕВРОКОД 2	639
<u>CM-2</u>	Emil KOCHOVSKI SKI HUT “TRIFKOVA KOLIBA” MAVROVO – DESIGN OF STEEL FOR THE THIN MOUNTAIN AIR	649
<u>CM-3</u>	Marijana LAZAREVSKA, Vasko GACEVSKI DETERMINATION OF CRITICAL PATH IN FUZZY NETWORK DIAGRAMS	655
<u>CM-4</u>	Teodora MIHAJLOVSKA, Elena DUMOVA-JOVANOSKA, Ana TROMBEVA-GAVRILOSKA FORM-FINDING OF AN ENVELOPE OF A DOUBLE-LAYER SHELL SUBJECTED TO SEISMIC LOADING Теодора МИХАЈЛОВСКА, Елена ДУМОВА-ЈОВАНОСКА, Ана ТРОМБЕВА-ГАВРИЛОСКА ПРОНАОГАЊЕ НА ФОРМА НА ЛУШПИ СО ГОЛЕМИ РАСПОНИ ПОД ДЕЈСТВО НА СЕИЗМИЧКА СИЛА	661
<u>CM-5</u>	Ivan MILIĆEVIĆ, Milica VIDOVIĆ, Jelena DRAGAŠ, Branko MILOSAVLJEVIĆ BEHAVIOUR AND DESIGN OF BOLTED CONNECTORS WITH MECHANICAL COUPLER: AN OVERVIEW	671
<u>CM-6</u>	Goran MILUTINović, Duško BOBERA COMPARATIVE ANALYSES OF BRIDGE PIER CAP USING STRUT-AND-TIE AND BEAM MODEL	681
<u>CM-7</u>	Jelena MIRJANIĆ, Vladimir ŽIVALJEVIĆ, Igor DŽOLEV, Andrija RAŠETA INFLUENCE OF NON-LINEAR MATERIAL MODELS ON SEISMIC RESPONSE OF RC BUILDING	691
<u>CM-8</u>	Nikola NISEV, Ana TROMBEVA-GAVRILOSKA, Denis POPOVSKI LIFE CYCLE ASSESSMENT FOR CONSTRUCTION OF AN ENCLOSED SWIMMING POOL Никола НИСЕВ, Ана ТРОМБЕВА ГАВРИЛОСКА, Денис ПОПОВСКИ ПРОЦЕНКА НА ЖИВОТЕН ЦИКЛУС ЗА КОНСТРУКЦИЈА НА ЗАТВОРЕН БАЗЕН	697

* in alphabetic order of the first author's surname

<u>CM-9</u>	Nenad PEĆIĆ, Saša STOŠIĆ, Snežana MAŠOVIĆ, Dragan MAŠOVIĆ SHEAR DESIGN OF CIRCULAR CONCRETE SECTIONS ACCORDING TO THE EC2 TRUSS MODEL	707
<u>CM-10</u>	Marija PETKOVSKA, Zlatko ZAFIROVSKI PERFORMANCE EXPERIENCES FOR DIVERSION TUNNELS AT DAMS WITH ACCUMULATION Марија ПЕТКОВСКА, Златко ЗАФИРОВСКИ ИСКУСТВА ПРИ ИЗВЕДБА НА ОПТОЧНИ ТУНЕЛИ КАЈ БРАНИ СО АКУМУЛАЦИЈА	717
<u>CM-11</u>	Emilija RISTOVA, Darko NAKOV INFLUENCE OF SEISMIC HAZARD AND IMPORTANCE CLASS ON THE BEHAVIOR OF REINFORCED CONCRETE STRUCTURAL ELEMENTS	726
<u>CM-12</u>	Angelko STOJANOVSKI, Toni ARANGJELOVSKI, Denis POPOVSKI, Darko NAKOV COMPARISON OF COMPLETELY AND PARTIALLY CONCRETED COMPOSITE COLUMNS ACCORDING TO EUROCODE 4 Ангелко СТОЈАНОВСКИ, Тони АРАНЃЕЛОВСКИ, Денис ПОПОВСКИ, Дарко НАКОВ СПОРЕДБА НА ЦЕЛОСНО И ДЕЛУМНО БЕТОНИРАНИ СПРЕГНАТИ СТОЛБОВИ ПО ЕВРОКОД 4	736
<u>CM-13</u>	Angelko STOJANOVSKI, Toni ARANGJELOVSKI, Denis POPOVSKI, Darko NAKOV COMPARISON OF CODE FOR DESIGN AND ANALYSIS OF COMPOSITE COLUMNS Ангелко СТОЈАНОВСКИ, Тони АРАНЃЕЛОВСКИ, Денис ПОПОВСКИ, Дарко НАКОВ COMPARISON OF CODE FOR DESIGN AND ANALYSIS OF COMPOSITE COLUMNS	745
<u>CM-14</u>	Nenad STOJCHEVSKI, Jovana VELICKOVA PROJECT FOR NEW BRIDGES OVER THE ELBE RIVER IN MAGDEBURG Ненад СТОЈЧЕВСКИ, Јована ВЕЛИЧКОВА ПРОЕКТ ЗА НОВИ МОСТОВИ НАД РЕКАТА ЕЛБА ВО МАГДЕБУРГ	755
<u>CM-15</u>	Elena STOKUCA, Marija STOKUCA TERZIEVSKA INSTALLATION OF STEEL TRANSVERSE BEAMS UNDER THE PYLON OF THE RHINE BRIDGE IN LEVERKUSEN Елена СТОКУЌА, Марија СТОКУЌА ТЕРЗИЕВСКА МОНТАЖА НА ЧЕЛИЧНИ ПОПРЕЧНИ НОСАЧИ ПОД ПИЛОН НА МОСТОТ РАЈНА ВО ЛЕВЕРКУЗЕН	761

<u>CM-16</u>	Bojan SUSINOV, Josif JOSIFOVSKI, Sead ABAZI PILE BEARING CAPACITY CALCULATION USING RESULTS FROM STATIC AND DYNAMIC LOAD TESTS ACCORDING TO EUROCODE 7 Бојан СУСИНОВ, Јосиф ЈОСИФОВСКИ, Сеад АБАЗИ НОСИВОСТ НА КОЛОВИ ПРЕСМЕТАНА ОД РЕЗУЛТАТИ ДОБИЕНИ ОД СТАТИЧКО И ДИНАМИЧКО ПРОБНО ИСПИТУВАЊЕ СПОРЕД ЕВРОКОД 7	769
<u>CM-17</u>	Mladen ULIĆEVIĆ, Jovan FURTULA, Ana PETRANOVIĆ EXTRADOSED BRIDGE OVER MORAČA RIVER IN PODGORICA - DESIGN AND CONSTRUCTION	777
<u>CM-18</u>	Todor VACEV, Danijela ĐURIĆ MIJOVIĆ, Miloš MILIĆ, Andrija ZORIĆ ANALYSIS OF WIND ACTION ON CONTAINER STACKS ACCORDING TO EC STANDARDS	785
<u>MRS*</u>	<i>MAINTENANCE, REPAIR AND STRENGTHENING OF STRUCTURES</i>	
<u>MRS-1</u>	Festim ADEMI, Elena DUMOVA-JOVANOSKA, Sergey CHURILOV, Enis JAKUPI SEISMIC RETROFIT OF MASONRY WALLS USING REPOINTING	795
<u>MRS-2</u>	Ana BARIČEVIĆ, Antonija OCELIĆ, Zvjezdana MATUZIĆ, Miljenko VUČIĆ SULPHATE RESISTANCE OF WOOD-BIOMASS-ASH INJECTION GROUT	802
<u>MRS-3</u>	Shpresim IBRAIMI, Boris TANESKI, Miroslav NASTEV, Stanislav MILOVANOVIC 1963 SKOPJE EARTHQUAKE: OBSERVED DAMAGE TO BUILDINGS Шпресим ИБРАИМИ, Борис ТАНЕСКИ, Мирослав НАСТЕВ, Станислав МИЛОВАНОВИЌ ЗЕМЈОТРЕСОТ ВО СКОПЈЕ ОД 1963: АНАЛИЗА НА ОШТЕТУВАЊА НА ОБЈЕКТИТЕ	812
<u>MRS-4</u>	Emil KOCHOVSKI ALL ALONG THE WATCHTOWER	822
<u>MRS-5</u>	Nenad KRSTIVOJEVIĆ DESIGN AND SUPERVISION ON THE CONSERVATION WORKS ON THE REHABILITATION OF THE RESIDENCE GEORGIJEVIC	828
<u>MRS-6</u>	Vladan PANTIĆ, Vlastimir RADONJANIN, Mirjana MALEŠEV, Slobodan ŠUPIĆ, Ivan LUKIĆ, Zoran BRUJIĆ THE ASSESSMENT OF THE LOAD-BEARING STRUCTURE OF STADIUM “RFC NOVI SAD”	838

* in alphabetic order of the first author's surname

<u>MRS-7</u>	Predrag POPOVIC ASSESSMENT AND REHABILITATION OF COLLAPSED FIRE DAMAGED CONCRETE STRUCTURES	846
<u>MRS-8</u>	Boško STEVANOVIC, Ivan GLIŠOVIĆ, Dragoljub TODOROVIĆ PALACE OF GOLUBAC FORTRESS	855
<u>MRS-9</u>	Borče VELJANOVSKI, Jovan Br. PAPIĆ, Andrea TANEVSKI REGENERATING THE SKOPJE AQUEDUCT Борче ВЕЉАНОВСКИ, Јован Бр. ПАПИЋ, Андреа ТАНЕВСКИ РЕГЕНЕРИРАЊЕ НА АКВАДУКТОТ ВО СКОПЈЕ	863
<u>RDS*</u>	RELIABILITY AND DURABILITY OF STRUCTURES	
<u>RDS-1</u>	Kenneth C. CRAWFORD RC BRIDGE FAILURES IN EARTHQUAKES	873
<u>RDS-2</u>	Sofija DUSHANOVSKA, Aleksandar BOGOEVSKI, Dragan DIMITRIEVSKI, Katerina VELESKA INFLUENCE OF THE ENVIRONMENT ON THE CONCRETE COVER Софија ДУШАНОВСКА, Александар БОГОЕВСКИ, Драган ДИМИТРИЕВСКИ, Катерина ВЕЛЕСКА ВЛИЈАНИЕ НА СРЕДИНАТА ВРЗ ЗАШТИТНИОТ СЛОЈ	883
<u>RDS-3</u>	Elena DUMOVA-JOVANOSKA, Grozde ALEKSOVSKI, Liljana DENKOVSKA, Sergey CHURILOV, Kristina MILKOVA, Simona BOGOEVSKA SEISMIC VULNERABILITY OF PRE-CODE MASONRY BUILDINGS, PROJECT SEISMOWALL Елена ДУМОВА-ЈОВАНОСКА, Грозде АЛЕКОВСКИ, Лилјана ДЕНКОВСКА, Сергеј ЧУРИЛОВ, Кристина МИЛКОВА, Симона БОГОЕВСКА СЕИЗМИЧКА ПОВРЕДЛИВОСТ НА СИДАНИ КОНСТРУКЦИИИ ПРЕД ПОСТОЕЊЕ ПРОПИСИ ЗА АСЕИЗМИЧКО ПРОЕКТИРАЊЕ, ПРОЕКТ СЕИЗМОСИД	890
<u>RDS-4</u>	Radomir FOLIĆ, Zoran BRUJIĆ NEW TENDENCIES IN DESIGNING DURABILITY OF CONCRETE STRUCTURES	896
<u>RDS-5</u>	Visar KRELANI, Muhamet AHMETI, Driton KRYEZIU, Liberato FERRARA, Theodor MENTZIKOFAKIS INCREASED DURABILITY FOR CONCRETE STRUCTURES UNDER SEVERE CONDITIONS BY USING CRYSTALLINE ADMIXTURES	906
<u>RDS-6</u>	Goran MILUTINOVIC, Rade HAJDIN, Ivana ANDRIJANIC, Milos MILOSAVLJEVIC, Marko BAJIC OVERVIEW OF BRIDGE TRAFFIC LOADS IN SERBIA USING B-WIM	917

* in alphabetic order of the first author's surname

RDS-7	Kaltrina SPAHIU CLAY IN BUILDING FACADES	927

SHM* *STRUCTURAL HEALTH MONITORING,
PERFORMANCE AND DAMAGE
ASSESSMENT*

SHM-1	Hassan AWADAT SALEM A COMPARATIVE STUDY ON THE METHODS OF MIXING THE MODIFIED ASPHALT	932
SHM-2	Shpresim IBRAIMI, Stanislav MILOVANOVIC, Grozde ALEKSOVSKI, Boris TANESKI, Zoran ALТИPARMAKOV RECONSTRUCTION OF THE XI CENTURY CATHEDRAL CHURCH AT KALE FORTRESS BITOLA Шпресим ИБРАИМИ, Станислав МИЛОВАНОВИЌ, Грозде АЛЕКСОВСКИ, Борис ТАНЕСКИ, Зоран АЛТИПАРМАКОВ РЕКОНСТРУКЦИЈА НА КАТЕДРАЛНА ЦРКВА ОД XI ВЕК НА ЛОКАЛИТЕТ КАЛЕ БИТОЛА	941
SHM-3	Novak JOKSIMOVIĆ, Ljiljana BRAJOVIĆ CHALLENGES AND POTENTIAL OF FIBER OPTIC SENSORS FOR STRUCTURAL HEALTH MONITORING OF BRIDGES: A REVIEW	951
SHM-4	Mirjana LABAN, Sandra NEDELJKOVIĆ, Željko ŽUGIĆ, Miloš KNEŽEVIĆ POST DISASTER NEEDS ASSESSMENT METHODOLOGY	962
SHM-5	Riste VOLCHEV, Nikola POSTOLOV, Koce TODOROV, Ljupcho LAZAROV OVERVIEW OF THE DAMAGES TO THE AQUEDUCT IN SKOPJE	973

MMT* *MODERN MATERIALS AND
TECHNOLOGIES FOR SUSTAINABLE
DEVELOPMENT*

MMT-1	Hassan AWADAT SALEM DEVELOPMENT OF PAVEMENT TEMPERATURE REGRESSION MODELS AT BRAK, LIBYA	982
MMT-2	Olivera BUKVIĆ, Mirjana MALEŠEV, Marijana SERDAR, Suzana DRAGANIĆ, Vlastimir RADONJANIN FEASIBILITY OF USING SUNFLOWER HUSK ASH AS AN ALTERNATIVE ACTIVATOR FOR ALKALI-ACTIVATED SLAG	990
MMT-3	Vesna BULATOVIĆ, Tiana MILOVIĆ, Anka STARČEV-ĆURČIN EVALUATION OF SULFATE RESISTANCE OF CONCRETE WITH RCA THROUGH LENGTH CHANGE AND THERMAL ANALYSIS	998

* in alphabetic order of the first author's surname

<u>MMT-4</u>	Radovan CVETKOVIĆ, Stefan CONIĆ, Dragoslav STOJIĆ, Nemanja MARKOVIĆ COMPOSITE STRUCTURES TYPE OF CROSS LAMINATED TIMBER AND CONCRETE	1006
<u>MMT-5</u>	Ksenija JANKOVIĆ, Dragan BOJOVIĆ, Marko STOJANOVIC, Anja TERZIĆ, Srboljub STANKOVIĆ THE PROPERTIES OF HEAVYWEIGHT SELF-COMPACTING CONCRETE ON WATER PENETRATION UNDER PRESSURE	1014
<u>MMT-6</u>	Milica JOVANOSKA-MITREVSKA, Todorka SAMARDZIOSKA, Aleksandar MILENKOVIC, Danica BOLJEVIC METAMATERIAL-BASED LIGHTWEIGHT DOUBLE WALL FOR LOW FREQUENCY NOISE REDUCTION Милица ЈОВАНОСКА-МИТРЕВСКА, Тодорка САМАРДЦИОСКА, Александар МИЛЕНКОВИЋ, Даница БОЉЕВИЋ ЛЕСЕН ДВОСЛОЕН СИД СО ЗГОЛЕМЕНА ЗВУЧНА ИЗОЛАЦИЈА ВО НИСКОТО ФРЕКВЕНТНО ПОДРАЧЈЕ ПРОЕКТИРАН ВРЗ ОСНОВА НА КОНЦЕПТОТ НА МЕТАМАТЕРИЈАЛИ	1021
<u>MMT-7</u>	Marija MIHAJLOVIĆ, Ljiljana STOŠIĆ MIHAJLOVIĆ GREEN CONSTRUCTION AND GREEN CIRCULAR ECONOMY	1031
<u>MMT-8</u>	Tiana MILOVIĆ, Mirjana MALEŠEV, Ivan LUKIĆ, Vesna BULATOVIĆ, Vlastimir RADONJANIN MECHANICAL, PHYSICAL AND DEFORMATION PROPERTIES OF REPAIR CEMENT-BASED MORTARS CONTAINING ZEOLITE	1042
<u>MMT-9</u>	Stefan Ž. MITROVIĆ, Ivan IGNJATOVIC HARDENED PROPERTIES OF 3D PRINTED CONCRETE – EXPERIMENTAL INVESTIGATION	1052
<u>MMT-10</u>	Mihail NAUMOVSKI, Marijana LAZAREVSKA ENVIRONMENT AS AN ASPECT OF LIFE CYCLE ASSESSMENT ANALYSIS TOWARDS SUSTAINABLE BUILDINGS	1065
<u>MMT-11</u>	Marija PETROVA REVIVING VERTICAL LIVING: DEVELOPMENT OF RESIDENTIAL TOWERS IN MACEDONIAN CITIES Марија ПЕТРОВА ЗАЖИВУВАЊЕ НА ДОМУВАЊЕТО ВО ВЕРТИКАЛА: РАЗВОЈОТ НА СТАНБЕНИТЕ КУЛИ ВО МАКЕДОНСКИТЕ ГРАДОВИ	1075
<u>MMT-12</u>	Goce PRANGOVSKI, Suzana ARANGJELOVSKA, Nikola TRPESKI, Marija MENCHEVSKA, Gjorgji GOSHEV INFLUENCE OF WASTE ASH FROM COMBUSTED WOOD BIOMASS ON THE PHYSICAL AND MECHANICAL CHARACTERISTICS OF CONCRETE Гоце ПРАНГОВСКИ, Сузана АРАНЃЕЛОВСКА, Никола ТРПЕСКИ, Марија МЕНЧЕВСКА, Горѓи ГОШЕВ ВЛИЈАНИЕ НА ПЕПЕЛ ОД СОГОРЕНА ДРВЕНА БИОМАСА ВРЗ ФИЗИЧКО-МЕХАНИЧКИТЕ КАРАКТЕРИСТИКИ НА БЕТОН	1087

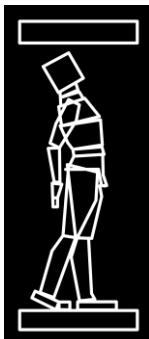
<u>MMT-13</u>	Adriana SALLES, Rand ASKAR, Camila CERVANTES, Luis BRAGANÇA, Meri CVETKOVSKA CREATING A ROADMAP TOWARDS CIRCULARITY IN THE BUILT ENVIRONMENT	1096
<u>MMT-14</u>	Todorka SAMARDZIOSKA, Andrea VELKOVA, Ivan NAUMOVSKI THERMAL PROPERTIES OF SUSTAINABLE CEMENTITIOUS COMPOSITES WITH STRAW Тодорка САМАРДЦИОСКА, Андреа ВЕЛКОВА, Иван НАУМОВСКИ ТОПЛИНСКИ СВОЈСТВА НА ОДРЖЛИВИ ЦЕМЕНТНИ КОМПОЗИТИ СО СЛАМА	1109
<u>MMT-15</u>	Dragana STANOJEVIĆ, Vladimir MUČENSKI, Milena SENJAK PEJIĆ, Mirjana TERZIĆ, Panta KRSTIĆ ANALYSIS OF CARBON FOOTPRINT IN CERTAIN PHASES OF THE CONSTRUCTION PROJECT	1119
<u>MMT-16</u>	Irina STEFANOVSKA STIMULATED AUTOGENOUS SELF-HEALING OF CEMENT MATERIALS USING FLY ASH AND CRYSTAL FORMING ADDITIVES Ирина СТЕФАНОВСКА СТИМУЛИРАНО АВТОГЕНО САМО-ЗАЛЕКУВАЊЕ НА ЦЕМЕНТНИ МАТЕРИЈАЛИ СО ПРИМЕНА НА ЛЕТЕЧКА ПЕПЕЛ И КРИСТАЛО-ОБРАЗУВАЧКИ АДИТИВИ	1127
<u>MMT-17</u>	Stojanche STOJANOV, Ljubomir TRAJCHEV WATERPROOFING OF CONCRETE BRIDGES WITH POLYMER-MODIFIED BITUMINOUS MEMBRANES Стојанче СТОЈАНОВ, Љубомир ТРАЈЧЕВ ХИДРОИЗОЛАЦИЈА НА БЕТОНСКИ МОСТОВИ СО ПОЛИМЕР-МОДИФИЦИРАНИ БИТУМЕНСКИ ЛЕНТИ	1137
<u>MMT-18</u>	Marko STOJANOVIĆ, Lana ANTIĆ ARANĐELOVIĆ, Dragan BOJOVIĆ, Ksenija JANKOVIĆ THE INFLUENCE OF STEEL FIBERS OBTAINED BY RECYCLING WASTE TIRES ON THE PROPERTIES OF CONCRETE	1145
<u>MMT-19</u>	Milica STOJKOVIĆ, Marina AŠKRABIĆ, Aleksandar RADEVIĆ, Aleksandar SAVIĆ, Dimitrije ZAKIĆ SOLIDIFIED WASTE WATER TREATED SLUDGE AS PARTIAL REPLACEMENT OF CEMENT IN CONCRETE COMPOSITES	1151
<u>MMT-20</u>	Slobodan ŠUPIĆ, Gordana BROĆETA, Mirjana MALEŠEV, Andelko CUMBO, Vladan PANTIĆ, Ivan LUKIĆ, Marina LATINOVIĆ DEVELOPMENT OF ENVIRONMENTALLY FRIENDLY CORN COB ASH BLENDED CEMENT MORTAR	1161
<u>MMT-21</u>	Arta SYLEJMANI, Ivana BANJAD PEČUR, Bojan MILOVANOVIC PROPERTIES AND CHARACTERISTICS OF EXPANDED POLYSTYRENE INSULATION AND ITS USE IN BUILDINGS	1170

MMT-22	Anja TERZIĆ, Ksenija JANKOVIĆ THE DESIGN OF CEMENTITIOUS COMPOSITES WITH ADVANCED THERMAL PROPERTIES	1183

BIM* *BIM TECHNOLOGIES IN STRUCTURAL ENGINEERING*

<u>BIM-1</u>	Roberta APOSTOLSKA, Lars ABRAHAMCZYK, Ruediger HÖFFER, Davorin PENAVA, Nuno LOPES, Uwe KAHLER, Mahsa MIRBOLAND, Peshawa. L. HASAN, Filip MANOJLOVSKI EDUCATIONAL NETWORK FOR VIRTUAL LABORATORY EXPERIMENTS IN STRUCTURAL ENGINEERING	1189
<u>BIM-2</u>	Sonja CHEREPNALKOVSKA, Dijana LIKAR DIGITALIZATION IN CONSTRUCTION -BIM TECHNOLOGY Соња ЧЕРЕПНАЛКОВСКА, Дијана ЛИКАР ДИГИТАЛИЗАЦИЈА ВО ГРАДЕЖНИШТВОТО- БИМ ТЕХНОЛОГИЈА	1197
<u>BIM-3</u>	Liljana DIMEVSKA SOFRONIEVSKA, Ana TROMBEVA-GAVRILOSKA, Meri CVETKOVSKA, Bojan KARANAKOV, Dobre NIKOLOVSKI THE IMPORTANCE OF COMPUTER SOFTWARE IN BUILDINGS' ENERGY PERFORMANCE ANALYSIS Лилјана ДИМЕВСКА СОФРОНИЕВСКА, Ана ТРОМБЕВА ГАВРИЛОСКА, Мери ЦВЕТКОВСКА, Бојан КАРАНАКОВ, Добре НИКОЛОВСКИ ЗНАЧЕЊЕТО НА КОМПЈУТЕРСКИТЕ СОФТВЕРИ ВО АНАЛИЗАТА НА ЕНЕРГЕТСКИ ПЕРФОРМАНСИ НА ЗГРАДИ	1205
<u>BIM-4</u>	Angel MAČEVSKI, Dušan ROŽIĆ, Milan KUHTA PARAMETRIC BIM WORKFLOW FOR BRIDGE DESIGN Ангел МАЧЕВСКИ, Душан РОЖИЧ, Милан КУХТА ПАРАМЕТРИЧЕН БИМ РАБОТЕН ТОК ЗА ПРОЕКТИРАЊЕ МОСТОВИ	1215
<u>BIM-5</u>	Teodora PANAJOTOVIKJ, Silvija PETRESKA, Boban BOJCHEVSKI, Boris TASEVSKI IMPLEMENTATION OF 3D MODELING (BIM) FROM DESIGN TO EXECUTION Теодора ПАНАЈОТОВИЌ, Силвија ПЕТРЕСКА, Бобан БОЈЧЕВСКИ, Борис ТАСЕВСКИ ИМПЛЕМЕНТАЦИЈА НА 3Д МОДЕЛИРАЊЕ (BIM) ОД ФАЗА НА ПРОЕКТИРАЊЕ ДО ИЗВЕДБА	1225
<u>BIM-6</u>	Aleksandar PETROVSKI, Aleksandar ANDJELKOVIC, Roman RABENSEFIER, Norbert HARMATHY COMPARISON OF TOOLS FOR SUSTAINABLE BUILDINGS' DESIGN OPTIMIZATION	1231

* in alphabetic order of the first author's surname

ПРОЦЕНКА НА ЖИВОТЕН ЦИКЛУС ЗА КОНСТРУКЦИЈА НА ЗАТВРЕН БАЗЕН

Никола НИСЕВ¹, Ана ТРОМБЕВА ГАВРИЛОВСКА², Денис ПОПОВСКИ¹

АПСТРАКТ

Проценка на животниот циклус (LCA) е истражување и евалуација на влијанијата врз животната средина на даден производ, систем или услуга, во текот на целиот негов животен циклус. Го квантификува користењето на ресурсите и емисиите на животната средина поврзани со проценетиот систем. Врз основа на горенаведените постапки и принципи за проценка на животниот циклус на објектот, главна цел на овој труд е да се прогнозира за колкав период може да се продолжи употребливоста на конструкцијата ако за истата се изврши комплетна реконструкција во која се задржува само постоечки скелетен систем кој подлежи на конструктивни зајакнувања.

Станува збор за објект на плувачки базен во склоп на ОOU „Браќа Миладиновци“ во Струга со габаритни димензии во основа 36.5x24.3 m со конструкција од армиранобетонски вертикален носив систем и челична кровна конструкција за кој постои проектна документација. По извршената анализа на конструкцијата се констатира дека конструктивниот систем е во задоволителна носива состојба и со мали локални зајакнувања на попречните пресеци нивниот животен век може да се продолжи.

Главната идеја на овие анализи на потрошена енергија во тек на животниот циклус на конструкцијата е да се добие финансискиот импакт на сите поединечни фази и преку истиот да се добие оправданост за можна реконструкција на постоечки објекти кои веќе го имаат надминато нивниот животен век. Конкретно за сценариото на овој објект се забележува дека со користење на само 68% од ресурсите и енергесите, животниот век на конструкцијата се зголемува двојно.

Клучни зборови: проценка на животен циклус; реконструкција; продолжување на животен циклус

¹ Градежен факултет, Универзитет “Св. Кирил и Методиј”, Скопје, Република Северна Македонија,

² Архитектонски факултет, Универзитет “Св. Кирил и Методиј”, Скопје, Република Северна Македонија,

1. ВОВЕД

Целокупниот процес на изведба на станбените, индустриските и деловните објекти, почнувајќи од периодот при самата изведба на конструкцијата, потоа ресурсите што ќе бидат користени за одржување на зградата како и реновирањето на истата имаат директен удел во емисијата на штетни гасови во текот на целиот животен циклус на објектот. Сите овие процеси кои се одвиваат во градежништвото на локално ниво, значително штетат на глобалните климатски промени и осиромашувањето на озонот. Општо е познато дека градежништвото не е еколошки процес и игра огромна улога во исцрпувањето на природните ресурси и емисија на штетни гасови во атмосферата како резултат на согорувањето на фосилните горива. Ако за пример се земат Соединетите Американски Држави за да се направи статистика за уделот на градежниот сектор во емисијата на штетни гасови и користење на резервите на природни ресурси може да се констатираат сериозни проблеми. Поточно уделот на градежниот сектор во глобалното ниво на емисија на штетни гасови е од 40-50%, дополнително исцрпува од 40% од природните материјали, 15% од светските ресурси на свежа вода и троши 40% од вкупната примарна енергија. Со цел да се минимизира влијанието на индустријата врз животната средина, треба да се стави главен фокус на развојот во постигнување на одржлив принцип на градење на објектите. Овој принцип на градење не треба да значи ограничување на капацитетот на градење туку со помош на проектирање на одржливи и еколошки објекти и користење на соодветни материјали да се подобри квалитетот на живеењето на корисниците и да се намали емисијата на гасови.

Еколошкиот пристап при проектирање и изведбата на конструкциите се заснова на користење на природни материјали или материјали за кои не се трошат премногу сировини за нивно производство. Дополнителен фокус треба да се стави на регулирањето на рушењето и рециклирањето на материјалите при уривање на објектите. Процесот на рециклирање може да биде од огромно значење доколку на истиот се посвети доволно внимание уште при проектирањето на конструкцијата.

2. ВЛИЈАНИЈА НА ГРАДЕЖНИ МАТЕРИЈАЛИ ВРЗ ЖИВОТНАТА СРЕДИНА

2.1. Одржливи градежни материјали

Огромна улога во целиот животен циклус на објектите и влијанието врз животната средина игра изборот на материјалите кои би биле употребени при изведбата. Со имплементација на енергетски ефикасни проекти за конструкциите се води сметка за вкупната енергија која би се потрошила за производство и вградување на градежните материјали. Поради овие енергетски барања, проектантите на конструкциите треба да обратат огромно внимание при изборот на материјалите кои би се користеле во проектот. Одржливите градежни материјали често се сметаат за материјали кои се природни и нудат специфични придобивки за корисниците во смисла на ниско одржување, енергетска ефикасност, подобрување на здравјето и удобноста на станарите, зголемување на продуктивноста додека се помалку штетни за животната средина.

Не секогаш природните материјали ги задоволуваат сите карактеристики за економски и одржливи објекти, напротив некои од природните материјали можат сериозно да штетат на здравјето на корисниците и животната средина. За одржливи и еколошки градежни материјали се сметаат материјалите кои во текот на животниот циклус не смеат да испуштаат штетни гасови или други емисии кои влијаат на човековото здравје и удобност.

2.2. Влијанијата на животниот циклус на градежните материјали

Животниот циклус на материјалот е тесно поврзан со сите фази кои доаѓаат пред пуштање на зградата во употреба вклучувајќи го процес на производство, испорака на материјалите до градилиште, монтажа на конструктивните елементи, како и дополнителни материјали потребни во фазата на работа за одржување, реновирање. и реконструирање.

Процесот има висока потрошувачка на примарна енергија поради високото ниво на употреба на машини и оваа енергијаично се смета за дел од почетната енергија на извлечените материјали. Извлечените сировини дополнително бараат процес на производство за да се трансформираат во

употребливи материјали за градежни цели што користи големи ресурси и енергија. Транспортот е вклучен во сите фази на животниот циклус на материјалот од самата експлоатација до монтажа во конструкцијата, па затоа треба во текот на целиот тој циклус да се обезбеди соодветна логистика на транспорт и на енергесите кои би се користеле за овозможување на истиот.

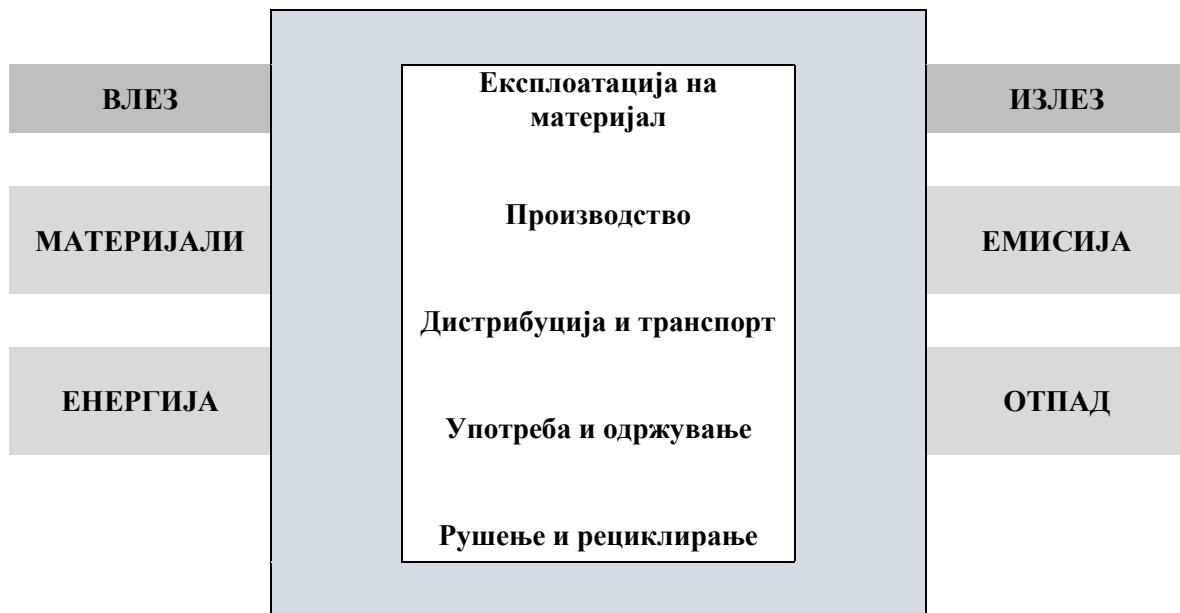
2.3. Критериуми за избор на одржлив градежен материјал

Во повеќето проекти, изборот на материјали се врши во фазата на развој на проектот кога се подготвуваат спецификацијата на материјалите и методологијата на изведбата. Следствено, оценката на својствата на одржливите градежни материјали и нивните влијанија врз животната средина стануваат од примарна важност за проектот и изградбата на така наречени зелени згради. Покрај разгледувањето на еколошките прашања при изборот на материјали во градежништвото, се доаѓа до заклучок дека пристапот LCA за одржлив избор на материјали треба да ги земе предвид и економските и социјалните фактори. Факторите што треба да се земат предвид при одржливиот избор на материјали не треба да се ограничуваат на економските, еколошките и социјалните аспекти, туку да бидат опфатени со други субјективни фактори како што се метафизичките и културните аспекти. Како резултат на овие принципи се оформува модел за оптимизација кој ги интегрира и објективни и субјективни фактори во процесот на евалуација за одржлив избор на материјали.

3. ПРОЦЕНКА НА ЖИВОТНИОТ ЦИКЛУС (LCA) И ОДРЖЛИВИ ГРАДЕЖНИ МАТЕРИЈАЛИ

3.1. Проценка на животниот циклус (LCA)

Проценка на животниот циклус (LCA) е истражување и евалуација на влијанијата врз животната средина на даден производ, систем или услуга, во текот на целиот негов животен циклус. Го квантификува користењето на ресурсите и емисиите на животната средина поврзани со проценетиот систем.

Слика 1. Влезни и излезни текови на материјали, енергија и загадувачи од перспектива на животниот циклус

Проценката на животниот циклус (LCA) е една од алатките кои се повеќе се користат за разгледување на еколошките прашања поврзани со производството, употребата, отстранувањето и рециклирањето на производите, вклучувајќи ги и материјалите од кои се направени.

LCA се користи за:

- споредување на два конкурентни системи во текот на нивниот целосен или делумен животен циклус;
- споредување на фазите на животниот циклус на истиот систем;
- споредување на систем и неговите алтернативи;
- споредување на систем со референца.

Според ISO 14040 и 14044 стандардите, проценка на животниот циклус се врши во четири различни фази по итеративен процес:

- Цел и опсег,
- Инвентар на животниот циклус (LCI),
- Проценка на влијанието врз животниот циклус (LCIA),
- Толкување на резултатите и пребарување на подобрувања.

Цел и опсег

Во првата фаза се формулира и специфицира целта и опсегот на студијата LCA во однос на наменетата апликација. Ова е важен чекор што ќе се користи за одредување на функционалната единица и границите на студијата. Оваа фаза го вклучува и изборот на границите на студијата за LCA.

Инвентар на животниот циклус (LCI)

Инвентарот на животниот циклус (LCI) е исцрпна збирка на сите емисии и потрошувачка за секој чекор од анализата на животниот циклус. Оваа втора LCA-фаза вклучува собирање податоци и моделирање на компонентите на зградите, како и опис и верификација на податоците. Резултатите од LCI обезбедуваат информации за сите влезни и излезни податоци во форма на елементарни текови кон и од околината од сите процеси на единицата вклучени во студијата.

Проценка на влијанието врз животниот циклус (LCIA)

Фазата на проценка на влијанието на LCA е насочена кон евалуација на конверзијата на емисиите во влијанија врз животната средина и здравјето на производот, системот или услугата користејќи ги резултатите од анализата на залихите на животниот циклус.

Постојат неколку методологии и алатки за проценка на влијанието врз животниот циклус. Во зависност од проучуваниот систем, може да биде повеќе или помалку релевантно да се проучат некои влијанија врз животната средина и здравјето, како што се глобалното затоплување, закислување, итн. Една многу позната категорија на влијание се климатските промени. Сите емисии кои придонесуваат за климатските промени може да се доделат на таа категорија на влијание, како на пример CO₂, CH₄, CFK, O₃, N₂O. Најчесто користен индикатор за влијание за таа категорија се емисиите во kg CO₂.

Толкување на резултатите и пребарување на подобрувања

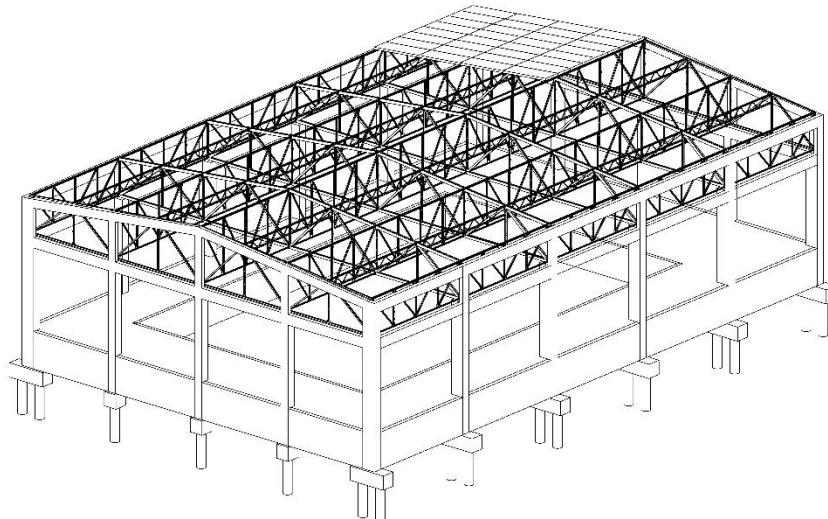
Последната фаза води до заклучок дали амбициите од целта и опсегот можат да се исполнат.

Според стандардот ISO 14043, фазата на толкување треба да вклучува три чекори:

- Идентификација на значајните прашања, важни податоци за залихите, значително влијание
- Евалуацијата. Целите на евалуацијата се да се утврди веродостојноста на резултатите од студијата, со особено внимание на значајните прашања идентификувани во првиот чекор од толкувањето.
- Препораките, заклучоците и известувањето. Ограничувањата на LCA се описаны и формулирани препораки.

4. ПРОЦЕНКА НА ЖИВОТНИОТ ЦИКЛУС – КОНСТРУКЦИЈА НА ЗАТВОРЕН БАЗЕН

Врз основа на горенаведените постапки и принципи за проценка на животниот циклус на објектот, главна цел на овој труд е да се прогнозира за колкав период може да се продолжи употребливоста на конструкцијата ако за истата се изврши комплетна реконструкција во која се задржува само постоечки скелетен систем кој подлежи на конструктивни зајакнувања.

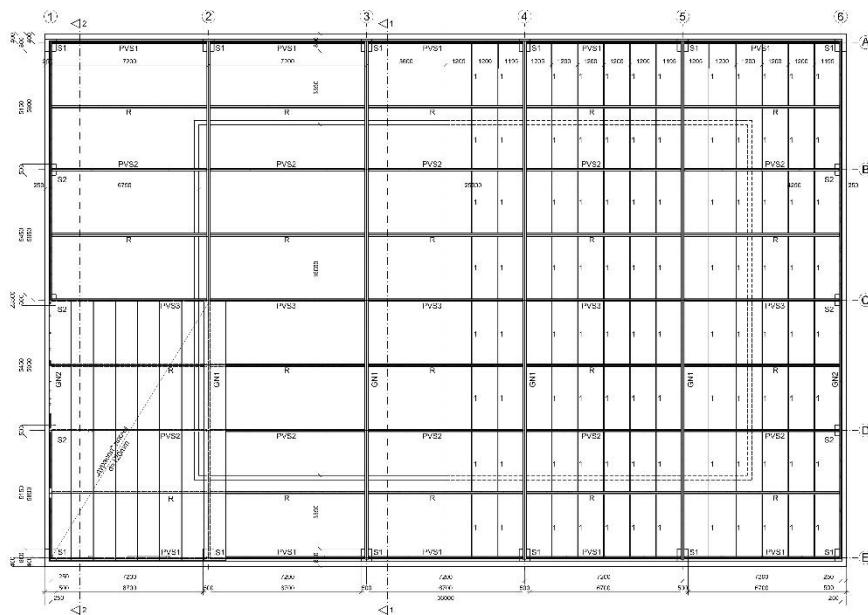

Слика 2. 3D изглед на анализираната конструкција

4.1. Опис на конструкцијата

Станува збор за објект на плувачки базен во скlop на ООУ „Браќа Миладиновци“ во Струга со габаритни димензии во основа 36.5×24.3 м со конструкција од армиранобетонски вертикален носив систем и челична кровна конструкција за кој постои проектна документација. Конструктивниот систем на базенот се состои од главни армиранобетонски столбови со попречен пресек од 50×80 см, поставени модуларно на осовинско растојание од 7.2 м во 5 модули во подложен правец (вкупно осовинска должина 36 м). Истите се фундирани со по два кола со дијаметар од 50 см, надковови плочи со димензии во основа од 80×230 см и дебелина од 80 см, врз подлога од мршав бетон со дебелина од 10 см. Фасадни армиранобетонски столбови во попречен правец имаат попречен пресек 50×50 см на осовинско растојание од $2 \times 5.8 + 2 \times 5.95$ м, фундирани на еден кол со дијаметар од 50 см, надковови плочи со димензии во основа од 80×80 см и дебелина од 80 см врз подлога од мршав бетон со дебелина од 10 см. Армиранобетонските столбови од главните и фасадните рамки се проектирани од бетон марка МБ20. На завршетокот на армиранобетонските столбови е проектирана армиранобетонска ободна греда со димензии на попречен пресек 25×60 см. Кровната конструкција на базенот е модуларна челична конструкција проектирана со главни двоводни решеткасти носачи со распон од 23.5 м и висина на средина од распонот од 3.35 м, како и фасадни решеткасти носачи со распони $2 \times 5.8 + 2 \times 5.95$ м и идентична висина како главниот носач. Кровната покривка на конструкцијата е проектирана од „дурисол плочи“ со дебелина од 12 см, подлога за хидроизолација од мршав бетон со дебелина од 3 см, пакет од хидроизолација. Спуштенниот плафон е проектиран од декадерм плочи закачени за сопствена носечка терцијална конструкција.

По увидот на самата конструкција јасно може да се види дека од аспект на употребливост на објектот неговиот животен век кој траел околу 50тина години е веќе завршен. По извржената анализа на конструкцијата се констатира дека конструктивниот систем е во задоволителна носива состојба и со мали локални зајакнувања на попречните пресеци нивниот животен век може да се продолжи.

Слика 3. Диспозиција на анализираната конструкција

4.2. Влезни податоци за конструкцијата

Како почетна фаза во анализата на животниот век на конструкцијата е класификацијата на сите материјали кои ќе се користат во реконструкцијата на објектот, вклучувајќи го постоечкиот конструктивен систем со соодветните зајакнувања.

Категорија	Материјал	Волумен	Спец. Тежина	Вкупна тежина
		[m ³]	[kg/m ³]	[t]
Тампонски материјал	Тампонски материјал	331.10	2000	662.20
	Филтерски материјал	115.00	2000	230.00
	Чакал	40.00	2000	80.00
Бетон, цемент и сидарија	Бетон	1243.50	2400	2984.39
	Цементнна кошулка	54.00	2400	129.60
	Продолжен малтер	12.00	1250	15.00
	Фасаден блок	175.00	1220	213.50
Челик и арматура	Челична конструкција	/	/	39.43
	Арматура	/	/	97.54
	Профилиран лим	/	/	20.58
Сува градба	Внатрешни сидови	60.60	1000	60.60
	Хантер даглас	/	/	10.40
Изолација	Изолација	/	/	15.79
Подови и керамика	Подинг - К	/	/	0.01
	Плочки	14.35	2000	28.69
ВКУПНА ТЕЖИНА НА КОНСТРУКЦИЈАТА				4587.72

Табела 1. Влезни количини на материјал во конструкцијата

Опрема и инсталации

Вентилација

- Разменувач на топлина панел: 400V - 3ph + N-50Hz, , Вкупна електрична снага 54 kW

Климатизација

- Воздушно ладена топлинска пумпа (воздух-вода), со следните параметри:, Номинален грееен капацитет: $Q_g = 100,9 \text{ kW}$, Номинален ладилен капацитет: $Q_l = 100 \text{ kW}$,
- Воздушно ладена топлинска пумпа (воздух-вода), со следните параметри: Номинален грееен капацитет: $Q_g = 80 \text{ kW}$, Номинален ладилен капацитет: $Q_l = 80 \text{ kW}$,
- Циркулациона пумпа за топла вода со капацитет: $Q=9,2\text{m}^3/\text{h}$, $dP=85\text{kPa}$, $Q=56\text{m}^3/\text{h}$, $dP=80\text{kPa}$, $Q=23\text{m}^3/\text{h}$, $dP=45\text{kPa}$, $Q=3,4\text{m}^3/\text{h}$, $dP=30\text{kPa}$
- Плошест топлино изменувач : Топлински капацитет: 125 kW

Хидромашинска опрема

- Центрифугална тивка пумпа со мотор за $Q=48-80\text{m}^3/\text{h}$; $H=5,5-19,5\text{m}$; $N= 7,5\text{HP}/5,5\text{kW}$; $3x380\text{V}$; 50Hz ; $n=1450\text{o/min}$

Со поставената машинска инсталација треба да се обезбеди енергија за греене на базенското корито од 125 kW, а дополнително како основен извор на топлинска енергија се предвидува независна топлинска пумпа високо-температурска само греене со капацитет од 17-20 kW

Процес на градба на објектот

Со приближна тежина на објектот од 4600t и дополнителна количина на одвозен земјен материјал до депонија може да се констатира дека за градбата на конструкцијата само за транспорт ќе бидат поминати 4500 km на локално ниво. За да се изврши транспортот со средна потрошувачка на гориво, можеме да добиеме апроксимативна вредност на потрошено дизел гориво од 13500kWh. Дополнително при изведбата на конструкцијата се претпоставува дека за истата би биле потрошени приближно 2000kWh електрична енергија. При изградбата на конструкцијата се претпоставува дека се одлага 0.1% отпаден материјал од вкупната количина , што за конкретниот објект количината на отпаден материјал се проценува на 5t.

Употреба на објектот

Врз основа на проектната програма за реконструкција на објектот, за истиот треба да се обезбедат сите потребни услови во проектната програма со цел да се постигне непречена употребливост на објектот. Со цел да се задоволат барањата за употребливост на објектот и важечките стандарди кои дефинираат одредени функционални карактеристики усвоена е точна машинска и електро опрема за која може да се направи анализа за потрошувачката на енергија на годишно ниво.

Енергија	kWh/m ² година	MWh/година	MWh/ животен век
Потрошувачка на енергија за греене	35.76	31.83	1,591.39
Потрошувачка на енергија за ладење	8.83	7.85	392.74
Потрошувачка на енергија за осветлување	48.29	42.98	2,149.10
Вкупна потрошувачка на енергија	92.88	82.66	4,133.23

Табела 2. Вкупна потрошувачка на енергија во објектот

Крај на животниот век на конструкцијата

Кога конструкцијата ќе дојде до фаза на када на нејзиниот животен век можат да се разгледаат две опции за нејзина понатамошна анализа: директно рециклирање и директно финално депонирање без рециклирање (депонирање или сугорување). Важно е да се забележи високото ниво на несигурност кога се разгледува сценарио на фаза на крајот на животот, бидејќи тоа би се случило за повеќе од 50 години.

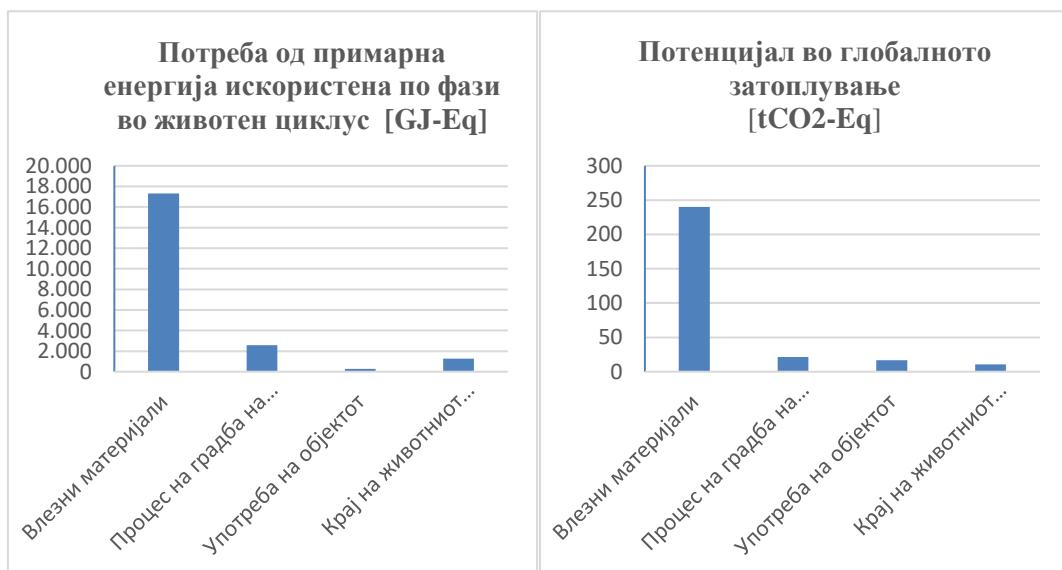
5. РЕЗУЛТАТИ ОД ИЗВШЕНАТА АНАЛИЗА

Кога детално се разгледани сите фази од животниот циклус на конструкцијата и е направена проценка на вкупната енергија која би се потрошила за нејзина целосна реконструкција, може да се извлечат конечни резултати базирани на еквивалентни резултати за кумулативна потреба од енергија и потенцијал за глобално затоплување.

	Потреба од примарна енергија		Потенцијал за глобално затоплување	
	GJ-Eq	kWh-Eq/m ²	tCO ₂ -Eq	kgCO ₂ -Eq/m ²
Влезни материјали	17300	15.69	240	5.58
Процес на градба на објектот	2563	2.32	21.23	0.49
Употреба на објектот	14365.4	92.88	846.69	1.97
Крај на животниот век кај конструкцијата	1281.5	1.49	10.6	0.3
ВКУПНО	35509.9	112.38	1118.82	8.34

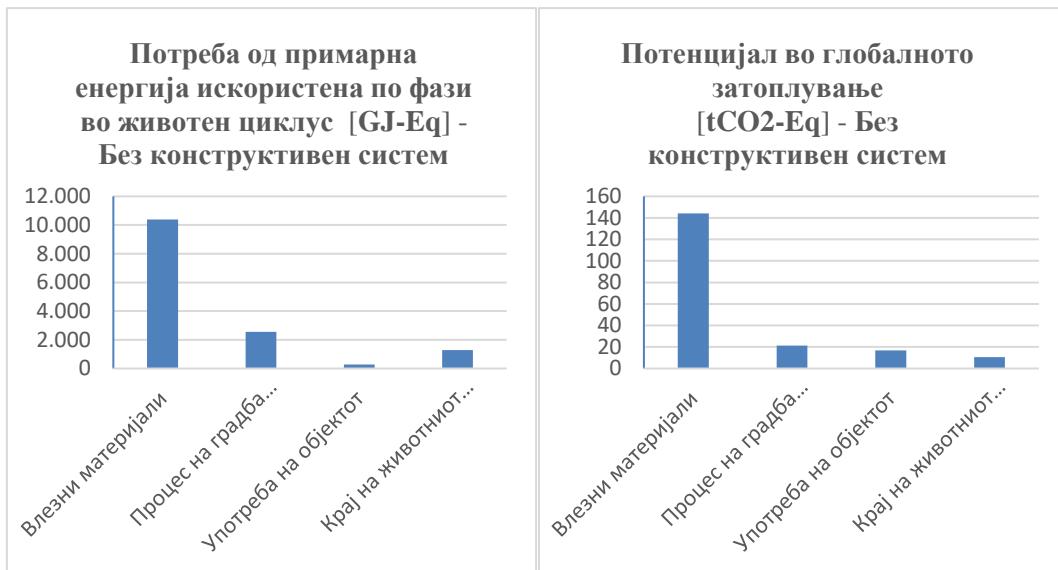
Табела 3. Вкупна потреба од енергија и емисија на CO₂

Доколку се разгледува поединечниот удел на фазите во еден животен циклус, можат во зависност од потребната примарна енергија и потенцијалното глобално затоплување да се дефинираат поединечни дијаграми.

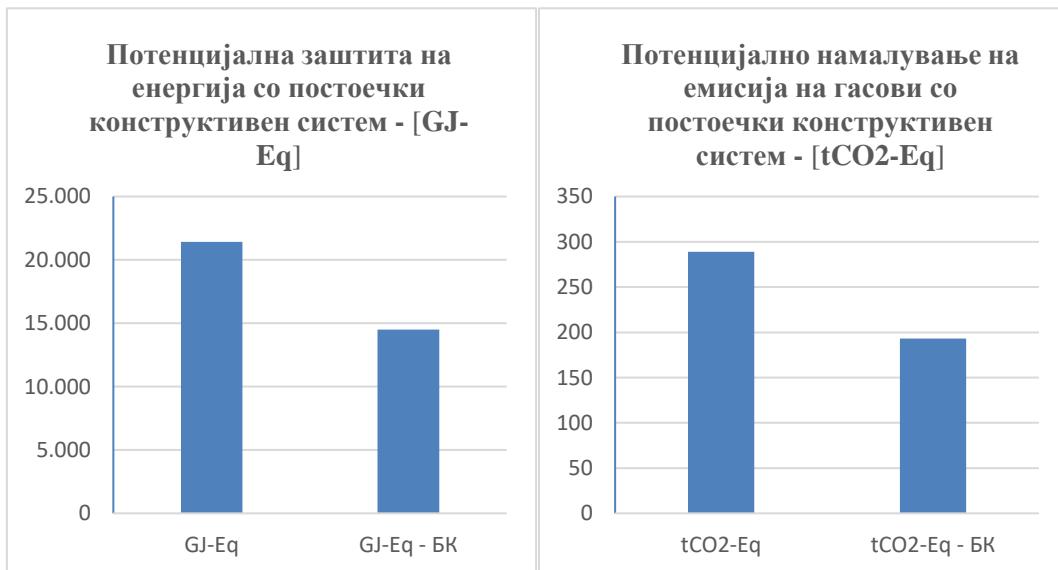
Табела 4. Споредба на потрошена енергија и глобално затоплување

Ако се земе во предвид дека за конкретниот случај конструктивниот систем, комбиниран од армиранобетонска конструкција и челична кровна конструкција е веќе постојан и за истиот нема да се троши енергија за повторно градење и логистика ќе добиеме нови резултати за разгледуваните категории.

Табела 5. Потрошена енергија и удел глобално затоплување – со занемарување на потрошена енергија за конструктивниот систем

При споредба на резултатите добиени од двете различни сценарија на животниот век во конструкцијата може да се констатира дека разликата во потрошена енергија е за 32.28% помала во случај на постоечка конструкција за конкретниот објект. Додека разликата во емисијата на CO₂ се разликува со 33.25% во полза на сценарио на животен циклус каде веќе постои конструктивен систем.

Табела 7. Разлика во потрошена енергија и емисија на гасови, со и без анализирање на конструктивниот систем

6. ЗАКЛУЧОК

При анализата на животниот циклус на разгледуваниот објект, потрошена енергија и емисијата на гасови може да се заклучи дека реконструкција на објектот од аспект на ефикасно продолжување на животниот век на објектот со постоечка конструкција која ги задоволува принципите на носивост и употребливост е целосно оправдана.

Причината за значителните разлики во потребната енергија за изведба на конструкцијата е уделот на бетонските работи со 72.85% во вкупната тежина на конструкцијата за кои за краток временски период се користат значителни енергенси и финансии за истите да бидат соодветно транспортирани и вградени во конструкцијата.

Главната идеја на овие анализи на потрошена енергија во тек на животниот циклус на конструкцијата е да се добие финансискиот импакт на сите поединечни фази и преку истиот да се добие оправданост за можна реконструкција на постоечки објекти кои веќе го имаат надминато нивниот животен век. Конкретно за сценариото на овој објект се забележува дека со користење на само 68% од ресурсите и енергенсите, животниот век на конструкцијата се зголемува двојно.

ЛИТЕРАТУРА

- [1] Methodological aspects and design implications to achieve life cycle low emission buildings. A case study: LCA of a new university building Ignacio ZABALZA, Antonio Valero, Alfonso ARANDA and Eva Llera, Zaragoza, Spain.
- [2] Life Cycle Assessment of Buildings – a review S. Reiter, University of Liège, Liège, Belgium.
- [3] Life cycle assessment (LCA) of sustainable building materials: an overview Grace K. C. Ding, University of Technology Sydney, Australia
- [4] Life Cycle Assessmentand Sustainability Third in a Series of Annual Reports on the Green Building Movement

ISBN 978-608-66946-3-0